Τὸ φύλλον Δραχμὴ 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς καρπωτὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀναγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμ. 75. Ἑξάμηνος δρ. 40. Τρίμηνος δρ. 22.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΟ 1876

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 88, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος | Ἐν Ἀθήναις, 19 Δεκεμβρίου 1925 | Ἔτος 48ον —Ἀριθ. 3

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

« Ὁ ὑπογεγραμμένος Φραγκίσκος Ταρδὶφ ἔλαβα ἀπὸ τὸν κ. Τροὺ-Τιέν, τὸ ποσὸ τῶν χιλίων φράγκων, ὡς ἀντίτιμο τῶν ἐπίπλων ποὺ ἐπώλησε ὁ πατέρας μου στὸν κ. Τροὺ-Τιέν. Ἔπιπλα ἐννοοῦνται ὅλα ὅσα ὑπάρχουν στὸ διαμέρισμα, χωρὶς τὴν παραμικρότερη ἐξαίρεση. Μποροῦν νὰ παραληφθοῦν εἰκοσιτέσσερες ὧρες μετὰ τὴν κηδεία τοῦ πατέρα μου.»

Τὸ παιδὶ ὑπόγραψε τὸ χαρτὶ χωρὶς νὰ δώσῃ καὶ πολλὴ προσοχή, καὶ πῆρε μὲ χαρὰ τὰ χίλια φράγκα τοῦ Τροὺ-Τιέν. Ὅταν ἔκλεισε ἡ συμφωνία, ὁ Ἀνναμίτης χαμογέλασε καὶ πάλι, ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὰ ἔπιπλα ποὺ βρισκόνταν στὸ δωμάτιο καὶ ποὺ τὰ εἶχε ἀγοράσει, καὶ βγῆκε λέγοντας στὸ παιδί:

— Καλὴ ἀντάμωση!

Δὲ θὰ περιγράψουμε τὶς θλιβερὲς ὧρες ποὺ πέρασε ὁ Φραγκίσκος πλάϊ στὸ προσκέφαλο τοῦ νεκροῦ, ὥς τὴ στιγμὴ ποὺ ἔγινε ἡ κηδεία του κι' ἡ ταφή του.

Ὅταν γύρισε ἀπὸ τὸ κοιμητήρι, ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ποὺ βρῆκε μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ, ἦταν ὁ Ἀνναμίτης Τροὺ-Τιὲν ποὺ τὸν περίμενε.

— Μικρέ μου φίλε, τοῦ εἶπε, πάντα μὲ τὴν ψεύτικη ἐκείνη γλῶσσα, ποὺ ἐρέθιζε τὸν Φραγκίσκο· ἔρχομαι νὰ παραλάβω τὰ ἔπιπλα ποὺ μοῦ πουλήσατε.

Ἡ ἀπότομη αὐτὴ ἀνάκληση στὴν πραγματικότητα λύπησε τὸ παιδί. Εἶχε τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ ἀγοραστὴς θὰ περίμενε λίγες μέρες γιὰ νὰ τὸν βγάλῃ ἀπὸ τὸ δωμάτιο ἐκεῖνο, ποὺ τοῦ θύμιζε τὸν πατέρα του. Μά, στὴν ἀφέλειά του, σὰν παιδὶ ποὺ δὲν ἤξερε πολὺ τὴ ζωή, φαντάστηκε πὼς ἔτσι ἔπρεπε νὰ γίνῃ καὶ δὲν ἔφερε καμμιὰ δυσκολία στὸν Ἀνναμίτη νὰ πάρῃ τὰ ἔπιπλα ποὺ τώρα πιὰ ἦταν δικά του. Ὁ ἀγοραστὴς δὲν ἔχασε λεπτό. Ἔφερε τέσσερις ἀνθρώπους κι' ἕν' ἁμάξι ποὺ περίμενε στὴ γωνία τοῦ δρόμου κι' ἄρχισε νὰ παίρνῃ τὰ ἔπιπλα. Ὁ καϊμένος ὁ Φραγκίσκος μόλις ποὺ πρόφτασε νὰ δειάσῃ τὰ συρτάρια καὶ νὰ πάρῃ τὰ ρούχα του καὶ τὰ χαρτιὰ τοῦ πατέρα του. Μὲ σπαραγμὸ ἔβλεπε νὰ φεύγουν ἕνα-ἕνα τὰ ἔπιπλα, ποὺ κοντά τους εἶχε ζήσει τὴ μικρὴ ζωή του: τὴν πράσινη πολυθρόνα, ποὺ πάνω της ὁ πατέρας του τοῦ εἶχε μάθει τὰ πρῶτα γράμματα· τὸ τετράγωνο τραπέζι, ὅπου ἔβλεπε πολλὲς αὐγὲς τὸν πατέρα του ξενυχτισμένο πάνω στὰ σχέδιά του. Ὅλα ἔφευγαν καὶ τὸ παιδὶ κοίταζε λυπημένο. Μὰ ξαφνικὰ τινάχτηκε πάνω: Ὁ Ἀνναμίτης μὲ τοὺς ἀνθρώπους του εἶχε ἀπλώσει στὸ κουτὶ ποὺ περιεῖχε τὸ μηχάνημα τοῦ ἐφευρέτη, μὲ τὴ μαγικὴ δύναμη ποὺ χε γνωρίσει τώρα τελευταῖα τὸ παιδί. Ὁ Τροὺ-Τιὲν τὸ φόρτωσε στὴ ράχη ἑνὸς ἀνθρώπου του καὶ ἄναιγε κιόλας τὸ συρτάρι μὲ τὰ χειρόγραφα, σὰν νὰ ἤξερε ἀπὸ πρὶν τὴν ὕπαρξή τους. Μὰ ὁ Φραγκίσκος τὸν σταμάτησε:

— Σταθῆτε! Σταθῆτε! Δὲ θέλω νὰ μοῦ πάρετε αὐτὸ τὸ κουτί!

Ἀντὶ ν' ἀπαντήσῃ, ὁ Ἀνναμίτης ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του τὸ χαρτὶ ποὺ χε ὑπογράψει τὸ παιδὶ καὶ τοῦ τὸ δειξε.

— Κοιτάξτε, εἶπε, τί γράφει τὸ συμφωνητικό: «χωρὶς τὴν μικρότερη ἐξαίρεση.»

— Μπορεῖ, ἀπάντησε ὁ Φραγκίσκος. Μὰ τὸ κουτὶ αὐτὸ δὲν εἶναι ἔπιπλο. Εἶναι κάτι ποὺ δὲ μοῦ ἀνήκει. Δὲ θέλω νὰ τὸ πάρετε, οὔτε κι' αὐτὰ τὰ χειρόγραφα. Ὄχι, δὲ θέλω!

Ὁ Τροὺ-Τιὲν δὲ φαινόταν νἄχῃ σκοπὸ νὰ δώσῃ σημασία στὴν ἐπιμονὴ τοῦ παιδιοῦ κι' ἔκανε νόημα στὸν ἄνθρωπό του νὰ φύγῃ μαζὶ μὲ τὸ κουτί. Μὰ ὁ Φραγκίσκος ὅρμησε στὴν πόρτα φωνάζοντας:

— Δὲ θὰ τὸ πάρετε, ὄχι, δὲ θὰ τὸ πάρετε!

Πάντα σιωπηλός, ὁ Τροὺ-Τιὲν πλησίασε μὲ τὸ εὐλύγιστο βῆμα του, ἔπιασε τὸ μπράτσο τοῦ παιδιοῦ σὲ ἕνα ὁρισμένο σημεῖο, τσόφιξε λιγάκι καὶ τόκαμε νὰ μουδιάσῃ καὶ νὰ πέσῃ ἀναίσθητο.

«Ὁ κύριος Δεζιά, ὑπάλληλος τῆς Δημαρχίας...» (Σελ. 17, στ. α'.)

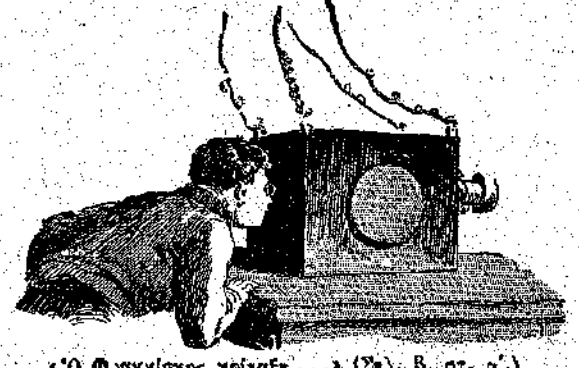

«Ὁ Φραγκίσκος κοίταξε...» (Σελ. 8, στ. α'.)

Σὰν 'Ανναμίτης, βλέπετε, ὁ Τρού-Τιὲν ἤξερε καλὰ τὸ ζιοὺ-ζιτσού.

—'Έμπρός! εἶπε τότε στοὺς ἀνθρώπους του.

Μὰ ὡστόσο ὁ Φραγκίσκος δὲν τἄχασε. Τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ ἀχθοφόρος περνοῦσε τὴν πόρτα, ἄπλωσε τὸ πόδι του καὶ τὸν ἔρριξε κάτω. Ὕστερα ἄρχισε πάλι νὰ φωνάζει:

—Δὲ θὰ τὸ πάρετε, κλέφτες!

Οἱ φωνὲς αὐτὲς εἶχαν μαζέψει πολλοὺς γείτονες, ποὺ παρακολουθοῦσαν ἀμίλητοι τὴ σκηνή, ὅταν, εὐτυχῶς, φάνηκε κι' ὁ χοντρὸς Σωσθένης, ὁ ἐφημεριδοπώλης, ποὺ εἶχε γνωριστεῖ μαζύ του ὁ Φραγκίσκος μιὰ Κυριακή, στὸ ψάρεμα.

—Τί τρέχει; ρώτησε ὁ Σωσθένης. Μοῦ στενοχωροῦν τὸ μικρό μου φίλο; Αὐτὸ δὲ μ' ἀρέσει!

Τὸ παιδί, χαρούμενο γιὰ τὴν ἀνέλπιστη βοήθεια, ἐξήγησε τὴν ὑπόθεση. Ὁ Τρού-Τιὲν ἔδειξε κι' αὐτὸς τὸ χαρτί του, μὰ ὁ Σωσθένης δὲν ἤθελε ν' ἀκούσει παραπάνω. Στηλώθηκε μπρὸς στὸν 'Ανναμίτη καὶ τοῦ εἶπε, σὲ τόνο ὄχι καὶ πολὺ-πολὺ ἀβρό:

—Δὲν ντρέπεσαι, βρὲ κοράκι, νἄρχεσαι νὰ γδύσεις τὸ παιδὶ τὴν ἡμέρα ἀκριβῶς ποὺ ἔθαψε τὸν πατέρα του;... Στρίβε, κίτρινε κανάγια, γιατὶ ὁ Σωσθένης θὰ σὲ κάμει νὰ μετρήσεις τὰ σκαλιὰ μὲ τὰ πλευρά σου.

Ὁ Τρού-Τιὲν θέλησε νὰ ἐπιμείνει:

—Ὡστόσο πλήρωσα, ψιθύρισε τὰ πράγματα μοῦ ἀνήκουν!

—Κοίτα καλὰ μὴ σοῦ φέρω καμμιὰν ἀνάποδη, νὰ ἰδῆς τί σοῦ ἀνήκει! Κι' ἂν θέλεις πᾶμε στὸ τμῆμα νὰ ποῦμε πῶς ἔκαμες συμφωνητικὸ μ' ἕνα παιδάκι δεκατεσσάρων χρονῶν!

Μόνο ἡ φράση «στὸ τμῆμα» ἦταν ἀρκετὴ γιὰ νὰ κάμει τὸν 'Ανναμίτη πιὸ ἥμερο, πιὸ γλυκό. Χαιρέτησε δυὸ-τρεῖς φορὲς τὸν ἐφημεριδοπώλη καὶ δήλωσε:

—Πολὺ καλά!.. Αὐτὰ παθαίνει κανεὶς ὅταν κάθεται καὶ κάνει συμφωνίες μὲ παιδιά...Ἐγὼ πλήρωσα, ἀλλὰ ἀφοῦ ἐπιμένετε, δὲ θὰ πάρω τὸ κουτί. Θὰ κάνω μιὰ θυσία γιὰ ἕνα ὀρφανό... Χαίρετε, κύριε. Φεύγω!

Κι' ἔφυγε μὲ ἀδιάκοπες ὀποκλίσεις.

—Φίνα! εἶπε ὁ Σωσθένης, ἐνθουσιασμένος γιὰ τὴν εὔκολη νίκη του. Σοῦ τὸ γλύτωσα τὸ κουτί σου, ἀγόρι μου. Κρίμα μόνο ποὺ δὲν ἔτυχα νωρίτερα νὰ γλυτώσω καὶ τὸ κρεββάτι σου, ποὺ θἄξιζε περισσότερο ἀπ' αὐτὸ τὸ κουτὶ μὲ τὰ σιδερικά.

—Ὄχι, κὺρ Σωσθένη, εἶπε τὸ παιδί, σφίγγοντας μ' εὐγνωμοσύνη τὸ χέρι τοῦ ἐφημεριδοπώλη· τὸ κουτὶ αὐτὸ μὲ τὰ σιδερικὰ εἶναι τὸ πολυτιμότερο πρᾶγμα ποὺ ὑπάρχει στὸ σπίτι μου καὶ θὰ σᾶς τὸ χρεωστῶ σ' ὅλη μου τὴ ζωή.

—Ἄς'τα τώρα αὐτά! ἔκαμε ὁ ἐφημεριδοπώλης, κοιτάζοντας τριγύρω του. Μόνο ποῦ θὰ κοιμηθῆς ἀπόψε; Βλέπω ὅτι αὐτὸς ὁ κιτρινιάρης δὲ σοῦ ἄφησε μήτε στρῶμα. Ἔλα, πᾶμε στὸ κονάκι μου νὰ φᾶμε μιὰ χορτόσουπα.

—Εὐχαρίστως, κὺρ Σωσθένη. Νὰ πάρουμε ὅμως μαζύ μας καὶ τὸ κουτὶ καὶ τὰ χειρόγραφα, γιατὶ ἂν τἀφήσω ἐδῶ, δὲ θἔχω ἡσυχία.

Ὁ Σωσθένης ὑποχώρησε στὴν ἐπιθυμία τοῦ παιδιοῦ, ποὺ τὴ θεωροῦσ' ἕνα καπρίτσιο· γιατὶ δὲν ἤξερε τὴν ἀξία τοῦ κουτιοῦ αὐτοῦ, ποὺ ἦταν «βαρὺ σὰν τὸ διάβολο», καθὼς εἶπε ὅταν τὸ φορτώθηκε στὴ ράχη του.

Ὁ Φραγκίσκος μάζεψε κι' αὐτὸς τὰ χειρόγραφα καὶ ἀκολούθησε τὸ φίλο του.

—Τὸ καϋμένο! ἔλεγαν οἱ γειτόνισσες, καθὼς τὸν ἔβλεπαν νὰ περν᾽ᾷ. Τί θἀπογίνει μοναχὸ στοὺς πέντε δρόμους;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Τὸ 'Αμερικάνικο γιωτ

Ὅλος ὁ κόσμος τῶν χαζῶν, τῶν ναυτικῶν ποὺ βρίσκονται σὲ ἄδεια, τῶν ἀνθρώπων ποὺ ψαρεύουν μὲ τὰ καλαμίδια, καὶ τῶν παιδιῶν ποὺ τόχουν σκάσει ἀπ' τὸ σχολεῖο καὶ παίζουν στὰ περίχωρα τοῦ Παλιοῦ Λιμανιοῦ τῆς Μασσαλίας, θαύμαζε αὐτὲς τὶς μέρες ἕνα ὑπέροχο κάτασπρο γιώτ, ποὺ εἶχε ἀγκυροβολήσει στὴν προκυμαία. Ὁ λιμενάρχης ποὺ τὸν ρώτησαν οἱ φαράδες, εἶχε πῆ ὅτι τὸ γιῶτ ἦταν ἀμερικάνικο κι' ὅτι τὄνομά του ἦταν «Μαργκαρέτ». Ὡστόσο ὁ πλοίαρχός του ἦταν Γιαπωνέζος, πρᾶγμα ἀσυνείθιστο γιὰ ἕνα βαπόρι μὲ ἀμερικανικὴ σημαία, καὶ τὸ πλήρωμά του περιλάμβανε ἀνθρώπους ἀπὸ διάφορες φυλές. Ὁ γιατρὸς ἦταν Ρουμάνος, οἱ ναῦτες Ἰσπανοί ἢ Σουηδοί. Ὅσο γιὰ τὸν ἰδιοκτήτη, ἦταν ἕνα πρόσωπο μυστηριώδικο ποὺ κανένας δὲν τὸ εἶχε ἰδεῖ.

Οἱ πληροφορίες αὐτὲς ἔλυσαν τὶς γλῶσσες τῶν χασομέρηδων. Οἱ προμηθευτὲς ποὺ μετέφεραν τροφὲς στὸ πλοῖο βεβαίωναν ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης ἔπρεπε νἆναι πάμπλουτος, γιατὶ ἡ πολυτέλεια ποὺ βασίλευε στὴ «Μαργκαρὲτ» ἦταν ἀφάνταστη. Στὴν πρώρα εἶχαν παρατηρήσει ἕνα εἶδος ταράτσας, ὅπου μποροῦσε νὰ προγειωθεῖ ἓν' ἀεροπλάνο. Ὁ πλοῦτος τῆς κουζίνας ἦταν μυθικὸς καὶ μποροῦσε κανεὶς νὰ μαντεύσει τὴν πολυτέλεια τῶν σαλονιῶν ποὺ εἶταν ἀπρόσιτα, γιατὶ τὰ φρουροῦσαν 'Ανναμίτες ὁπλισμένοι καὶ ντυμένοι μὲ στολή, σὰ σωστοὶ στρατιῶτες.

Μὰ ἐκεῖνο ποὺ ἐρέθισε περισσότερο ἀπ' ὅλα τὴν περιέργεια τῶν ναυτικῶν τῆς Μασσαλίας, ἦταν ἡ διήγηση ἑνὸς ναυαροῦ ἠλεκτροτεχνίτη, ποὺ εἶχε μετφέρει στὸ πλοῖο μεγάλη ποσότητα ἀπὸ ἐξαρτήματα ἀσυρμάτου τηλεφώνου. Ὁ τεχνίτης αὐτός, τὰ βράδυ, σ' ἕνα μπάρ, εἶπε ὅτι εἶχε ἰδεῖ τὸν κύριο τοῦ πλοίου. Ἦταν ἕνας νέος, ὡραῖος σὰν θεός... Τὴν ὥρα ποὺ τὸν εἶδε, φοροῦσε κάτασπρα καὶ μελετοῦσε σκυμμένος σ' ἕνα τραπέζι μὲ χάρτες. Μὰ καθὼς πῆρε εἴδηση πῶς βρισκόταν στὸ πλοῖο ἕνας ξένος, ἐξαφανίστηκε ξαφνικά, χωρὶς νὰ φανεῖ νὰ κατεβαίνει τὴ σκάλα ποὺ ὁδηγοῦσε στὶς ἐσωτερικὲς καμπίνες.

Θὰ εἰσχωρήσουμε στὸ περίεργο αὐτὸ πλοῖο, ὅπου θὰ βροῦμε ἕνα-δυὸ πρόσωπα ποὺ μέλλουν νὰ παίξουν σπουδαῖο ρόλο στὴν ἱστορία μας.

('Ακολουθεῖ) ΜΙΧ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΡΟΔΟ ΚΙ' Ο ΠΙΕΡΡΟΤΟΣ *

Πάνω στὸ πιὸ ψηλὸ τὸ κλώνι,
Μέσ' στοῦ παράδεισου τὸ βάθος,
Τὸ ρόδο τὸ λευκὸν ἀνθοῦσε,
Λευκὸ τἀλλοτινοῦ καιροῦ.
Μὲς στὸν παράδεισο τ' ἀηδόνι
Μιὰ κυριακὴν ἐτραγουδοῦσε:

Στοῦ ρόδου τὴν καρδιὰ
'Α! τί καλὰ νὰ κοιμηθῆς!

Τὴ νύχτ' ἀκόμα ἦταν κλεισμένο·
Ἀπὸ κεῖ πέρασ' ὁ πιερρότος,—
Εἶχε ὁλοκόκκινο τὸ χρῶμα
Καὶ γιορτινὸ τὸ φόρεμά του.
Μαρὸς στεφάνος τὸ μισανοιγμένο
Ὅλη σπαρταρισε ἡ καρδιά του.

Στοῦ ρόδου τὴν καρδιὰ
'Α! τί καλὰ νὰ κοιμηθῆς!

Στὴν ἀγριοτριανταφυλλιὰ
Σκαλώνει, ὅσο μπορεῖ ψηλά·
Καθένα τὸν κεντᾶ κλωνάρι
Μὲ τόσ' ἀγκάθια, ποὺ δακρύζει.
Στὴ μουσσελίνα λαμπυρίζει
Τὸ αἷμα σὰ μαργαριτάρι.

Στοῦ ρόδου τὴν καρδιὰ
'Α! τί καλὰ νὰ κοιμηθῆς!

Τέλος στὴν ἄκρη τοῦ κλαδιοῦ
Φτάνει, ὦ χαρὰ τὴν ὥρα κείνη!
Πάνω στὸ ρόδο τὸ λευκό,
Τὸ θριαμβικὸ φιλί του δίνει,
Μὰ τ' ἄνθος ἐκδικητικὸ
Τὸ αἷμα ἀπ' τὴν καρδιά του πίνει.

Στοῦ ρόδου τὴν καρδιὰ
'Α! τί καλὰ νὰ κοιμηθῆς!

Χλωμὸς κι' ἀλλόκοτος πολὺ
Λιγοθυμᾶει ὁ πιερρότος·
Μὰ ἄλικο ἐβάφη τὸ λουλούδι,
'Αλικο ρόδο τώρ' ἀνθίζει.
Κι' ὅλο χαρὰ ἀπ' τὴν ἀλλαγὴ
Τ' ἀηδόνι ἀρχίζει τὸ τραγούδι:

Στοῦ ρόδου τὴν καρδιὰ
'Α! τί καλὰ νὰ κοιμηθῆς!

Εἶπε τὸ πράμα ὁ πιερρότος
Πρὸς τὸν ὑπέρτατο κριτή.
Καταδικάσανε τὸ ρόδο,
Μιὰ μέρα μοναχὰ ν' ἀνθεῖ,
Κι' ἀλλόκοτο, ἄσπρο τὸν πιερρότο,
Τὸ ρόδο αἰώνια νὰ πωθεῖ.

Στοῦ ρόδου τὴν καρδιά,
'Α! τί καλὰ νὰ κοιμηθῆς!

(Κατὰ τὸ Γαλλικὸ τοῦ Maurice Boukay)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

(*)Πιερρότος στὴ λαϊκὴ γαλλικὴ γλῶσσα λέγεται ὁσπουργίτης.

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΟΙ ΚΗΛΙΔΕΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ἀγαπητοί μου,

ΕΚΑΜΑ κι' ἐγὼ μιὰ προφητεία ποὺ βγῆκε ἀληθινή! Σᾶς εἶπα τὴν ἄλλη φορὰ πῶς τὸ νοτιὰ θὰ τὸν διαδεχόταν σὲ λίγο ὁ βοριὰς μὲ τὰ κρύα του, τὰ χιόνια του, τοὺς πάγους του, — ὁ χειμώνας τέλος πάντων, — καὶ νά το! Πρὶν διαβάσετε καλὰ-καλὰ τὴν Ἐπιστολή μου ἐκείνη, ἡ ἀλλαγὴ ἔγινε. Προφήτης λοιπὸν κι' ἐγώ; Ναί, ἀλλὰ κατὰ τὸ εἶδος τοῦ Λασκαράτου. Ὁ μεγάλος αὐτὸς σατυρικὸς τῆς Κεφαλλωνιᾶς, κάποτε ἔγραψε: «Μὲ λένε προφήτη. Βέβαια. Γιατὶ ὅταν φυτεύω σ' ἕνα μέρος κολοκυθόσπορο, λέω: Ἐδῶ θὰ φυτρώσῃ κολοκυθιά. Ἄλλοι ὅμως φυτεύουν κολοκυθόσπορο καὶ περιμένουν νὰ βγοῦν φράουλες!» Μὲ τοῦτο ἤθελε νὰ πῇ πῶς δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι κανένας προφήτης, ὅπως ὁ Ἠλίας ἢ ὁ Ἀββακούμ, γιὰ νὰ προφητεύῃ μερικὰ πράγματα.

Ἔχει π. χ. ποὺ φύτεψες κολοκυθόσπορο, μπορεῖ νὰ φυτρώσῃ τίποτ' ἄλλο ἀπὸ κολοκυθιά; Ὅταν δὲν διαβάζεις τὰ μαθήματά σου, μπορεῖ νὰ μὴ μείνῃς ἄλλον ἕνα χρόνο στὴν ἴδια τάξη; Ὅταν δὲν ἀκοῦς τοὺς γονεῖς σου, τοὺς δασκάλους σου, τοὺς μεγαλύτερους καὶ κάνῃς τοῦ κεφαλιοῦ σου, μπορεῖ νὰ μὴ κατανυτήσῃς δυστυχισμένος; Κι' ὅταν εἶναι Δεκέμβρης, καὶ δυὸ μῆνες προτύτερα ὅλο φυσοῦσε νοτιὰς κι' ὅλο ἔβρεχε, μπορεῖ νὰ μὴν ἔρθῃ καὶ βοριάς, μπορεῖ νὰ μὴ γίνῃ καὶ χειμώνας; Αὐτὸ ἦταν τὸ φυσικό, τὸ ἑπόμενο, τὸ προσδοκώμενο. Κι' ἦρθε μὲ τὴν ὥρα του.

Εἶναι ἀλήθεια πῶς ἡ ὥρα αὐτὴ κάποτε ἀργεῖ, κάποτε ἔρχεται νωρίτερα. Πάντα ὅμως ἔρχεται. Ἀκούστηκε ποτὲ χρόνος χωρὶς τὸν χειμώνα του ἢ χωρὶς τὸ καλοκαίρι του; Καμμιὰ φορὰ τὸ ἕνα ἢ τὸ ἄλλο παρατείνεται περισσότερο ἢ εἶναι δριμύτερο ἀπὸ ἄλλες χρονιές. Οὔτε τὸ ἕνα ὅμως οὔτε τὸ ἄλλο βάσταξε ποτὲ ὁλοχρονίς. Ἕνα μόνο θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ παρατηρήσῃ: ὅτι τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια, τόσο ὁ χειμώνας ὅσο καὶ τὸ καλοκαίρι, εἶναι δριμύτερα. Τὸ καλοκαίρι ἄξαφνα κάνει ζέστες ποὺ οὔτε οἱ πιὸ γέροι δὲν τὶς θυμοῦνται. Καὶ τὸ χειμώνα κατεβαίνει ἡ θερμοκρασία σὲ βαθμοὺς ἐπίσης ἐξαιρετικούς. Εἶναι τὰ περίφημα «κύματα»...

Καὶ φέτο πάλι, ἀπ' τὴν ἀρχὴ τοῦ χειμώνα, σ' ὅλο τὸν κόσμο σχεδόν, τὸ θερμόμετρο κατέβηκε ὥς ἐκεῖ ποὺ πολὺ σπάνια κατεβαίνει. Στὴ Γαλλία π.χ. εἶχαν 17°, 20° καὶ 24° κάτω ἀπ' τὸ μηδέν! Πάγωσαν καὶ λίμνες, πάγωσαν καὶ ποταμοὶ ποὺ δὲν πάγωναν ποτέ. Ἀλλὰ κι' ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα, αὐτὲς τὶς ἡμέρες,—κι' ἦταν νοεμβριανὲς ἀκόμα κατὰ τὸ παλιὸ Ἡμερολόγιο,—ἔκαμε πολὺ δυνατὰ κρύα. Χιόνισε ἀκόμα καὶ στὴ Ζάκυνθο, ὅπου ὅσα χρόνια ἔζησα, δὲν εἶδα χιόνι οὔτε δυὸ φορές. Κι' ὅταν τἄκουσα, θυμήθηκα τοὺς στίχους τοῦ Κάλβου, τοῦ μεγάλου ἐκείνου ζακυνθινοῦ ποιητῆ:

Δὲν ἔμεινε, καὶ ἂν ἔπεσε
ποτέ, εἰς τὸ πρόσωπόν σου
ἡ χιὼν· ποτὲ ὁ θερμὸς
Κύων δὲν ἐμάρανε
τὰ σμάραγδά σου...

Εἶναι ἀπὸ τὴν περίφημη Ὠδή του στὴ Ζάκυνθο. Καὶ θέλει νὰ πῇ ὅτι στὸ εὔκρατο, τὸ γλυκύ της κλίμα, κι' ὅταν ἀκόμα τὸν χειμώνα πέφτῃ χιόνι, λυώνει ἀμέσως, καὶ τὸ καλοκαίρι πάλι δὲν κάνει ποτὲ τόση ζέστη (ὁ *θερμὸς Κύων* = ὁ ἀστερισμὸς τοῦ θέρους, τὰ κυνικὰ καύματα), ὥστε νὰ μαραίνεται, νὰ κιτρινίζῃ ἡ πρασινάδα. Ναί, ἀλλὰ ὁ Κάλβος ἔγραψε τὴν Ὠδή του ἐδῶ κι' ἐξήντα χρόνια. Καὶ τότε μπορεῖ νἆταν ἔτσι. Σήμερα ὅμως, βλέπετε, καὶ στὴ Ζάκυνθο ἀκόμα ρίχνει χιόνι ποὺ διατηρεῖται ἡμέρες· καὶ στὴ Ζάκυνθο ἀκόμα, ἀπ' τὴν πολλὴ ζέστη τοῦ καλοκαιριοῦ, κιτρινίζουν τὰ σμαράγδια τῆς ἐξοχῆς...

Ἐδῶ στὰς Ἀθήνας πάλι, ὅταν πρωτοῆρθα, θυμοῦμαι ὅτι δὲν ἔβρεχε παρὰ σπανιότατα. Τώρα οἱ βροχές, τὴν ἄνοιξη καὶ τὸ φθινόπωρο, εἶναι συχνότατες. Καὶ τί μεγάλες βροχές, σωστοὶ κατακλυσμοί! Θἄλεγες πῶς ἄλλαξε τὸ κλίμα. Πολλοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ κυριότερη αἰτία τῆς ἀλλαγῆς εἶναι τὰ πολλὰ δέντρα ποὺ φυτεύθηκαν τελευταῖα μέσα στὴν πόλη κι' ἀκόμα,—τί νομίζετε;—τὸ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς κίνησης. Γιατί εἶναι, λένε, παρατηρημένο, ὅτι καὶ στὴν Ἀφρικὴ ἀκόμα, ὅπου μπῆκε πολιτισμὸς καὶ ἠλεκτρισμός, ἄρχισε νὰ βρέχῃ μὲ τὸ τουλούμι.

Δὲν ξέρω, ἴσως κι' αὐτὸ νὰ ἐξηγῇ κάπως τὶς μεγάλες καὶ συχνὲς βροχὲς σὲ τόπους ὅπου προτύτερα δὲν ἔβρεχε καθόλου. Τὰ μεγάλα κρύα ὅμως, οἱ φοβερὲς ζέστες, οἱ ἀνεμοστρόβιλοι, οἱ καταιγίδες, οἱ χιονοθύελλες, οἱ πλημμύρες, οἱ σεισμοὶ ἀκόμα, οἱ ἐκρήξεις ἠφαιστείων κι' ὅλ' αὐτὰ τὰ ἔκτακτα ποὺ συμβαίνουν τακτικὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, σ' ὅλη τὴ γῆ, πῶς νὰ ἐξηγοῦνται; Μὴν ἔχουν δίκιο κάποιοι ἀστρονόμοι ποὺ τἀποδίδουν στὸν Ἥλιο, δηλαδὴ στὶς μεγάλες «κηλίδες» ποὺ παρουσιάστηκαν στὸ δίσκο του; Ἴσως. Προφήτεψαν μάλιστα καὶ μεγαλύτερα κακὰ ἀπ' αὐτὰ ποὺ γίνονται, ἀληθινὲς καταστροφὲς σ' ὅλη τὴν ἐπιφάνεια τῆς σφαίρας. Καὶ νὰ ποῦ ἄρχισε νὰ βγαίνῃ ἡ προφητεία, ἂν καὶ διαφορετικὴ κάπως ἀπὸ τὶς προφητεῖες τοῦ Λασκαράτου,—γιατὶ οἱ ἰδιότητες τῶν κηλίδων τοῦ Ἥλιου δὲν εἶναι βέβαια τόσο γνωστὲς ὅσο οἱ ἰδιότητες τοῦ κολοκυθόσπορου!

Ἀλλ' ἂς κάμουμε κι' ἀλλιῶς! Κηλῖδες τοῦ Ἥλιου εἶν' αὐτές· δὲν εἶναι κηλῖδες κανένδς... ἐπανωφοριοῦ, νὰ τὸ στεῖλωμε στὸ κηλιδοκαθαρτήριο, νὰ τὶς βγάλουν μὲ τὸν ἀτμό!.. Ὅ,τι εἶναι γραφτό μας, θὰ τὸ ὑποστοῦμε. Ὁ Ἥλιος εἶναι ὁ πατέρας τῆς Γῆς, ὁ φωτοδότης κι' ὁ ζωοδότης. Δὲν μποροῦμε νὰ κατεβάσουμε στὸ πλανητικό μας σύστημα κανέναν ἄλλον ἀπλανή, ἂν ἔπαθε ἢ ἂν θὰ πάθῃ τίποτα αὐτὸς ποὺ ἔχουμε. Θὰ πάθουμε μαζί του καὶ μεῖς. Ἂς ἐλπίσουμε μόνο πῶς δὲν θἆναι τίποτα πιό... σοβαρὸ ἀπὸ μερικὰ ἀκόμη ζεστὰ καλοκαίρια σὰν αὐτὰ ποὺ περάσαμε, ἢ ἀπὸ μερικοὺς ψυχροὺς χειμῶνες. Ἔπειτα ζοῦμε καὶ σ' ἕνα κλίμα προνομιοῦχο. Δὲν γίνονται ἐδῶ ποτὲ τὰ μεγάλα κακὰ ποὺ γίνονται ἀλλοῦ. Τὶς ἡμέρες αὐτὲς π. χ. ποὺ ἡ θερμοκρασία, σὲ μερικὰ μέρη τῆς Γαλλίας, ἦταν 24° κάτω ἀπὸ τὸ μηδέν, ἐμεῖς ἐδῶ εἴχαμε τὸ πολὺ 4°. Καὶ πάλι τὸ ἑλληνικὸ θερμόμετρο βιάστηκε τὸ καϋμένο νὰ ξανανεβῇ, σὰ νὰ εἶχε πέσει κεῖ-κάτω ἀπὸ γλύστρημα, ἀπὸ ἀπροσεξία. Σήμερα ποὺ σᾶς γράφω, κάνει πάλι καλοκαίρι...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΕΝΤΑΣΥΛΛΑΒΟΥΣ

[Μὲ τὸν τίτλο «Οἱ Πενταβύλλαβοι» ὁ κ. Κωστῆς Παλαμᾶς τύπωσε μιὰ καινούργια συλλογή. Μιὰ φορὰ ποὺ τὸν ρώτησα τί εἴδους ποιήματα πρέπει νὰ διαβάζουν τὰ παιδιά, ὁ ὑπατος τῶν ποιητῶν μας μοῦ ἀποκρίθηκε: «*ποιήματα μεγάλων ποιητῶν κι' ἂς μὴν εἶναι γραμμένα ἐπίτηδες γιὰ παιδιά.*» Πόσο εἶχε δίκιο! Νὰ ἕνα ἀπὸ τὴν καινούργια σου λογή του. Δὲν γράφτηκε βέβαια ἐπίτηδες γιὰ παιδιά. Μόνο ποὺ εἶναι ποίημα μεγάλου ποιητῆ. Μὰ καὶ ποιὸ παιδὶ δὲν θὰ τὸ καταλάβῃ καὶ δὲν θὰ τὸ ἀπολαύσῃ;—Σ. τ. Δ.]

— Γειά σας, τριαντάφυλλα
καὶ γιασεμιά!
— Στοῦ βράχου φέρτε μὲ
τὴν κυκλισμιά.
— Πάει τῆς καλύβας μου
τὸ χελιδόνι.
— Τοῦ κάμπου δόστε μου
τὴν ἀνεμώνη.
— Πάει κι' ἡ λιογέννητη
καλοκαιριά.
— Καλὸ στὰ σύννεφα
μὲ τὸ βοριά!
— Ἀϊ-Γεώργης ἔφυγε,
τ' Ἀπρίλη ἡ χάρη...
— Δόξα στ' ἀδέρφι του
στὸν καβαλλάρη,
χενοπωριάτικος
μὲ τἄλογό του,
περνῷ κι' εἶν' Ἔρωτας
τὸ πρόσωπό του.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο.]

— *Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο* —

Καὶ τὸ διάβασμα ἐξακολούθησε.

Ὁ Τζὰκ ὅμως εἶχε ἀποκοιμηθεῖ γιὰ καλὰ καὶ δὲν ἄκουγε πιὰ τίποτα.

Ὀγειρεύόταν.

Ναί, τὴν ὥρ' αὐτὴ ποὺ ἀποφασιζόταν τὸ μέλλον του γύρο σ' ἓν' ἀκατάστατο καὶ λερωμένο τραπέζι κουζίνας· τὴν ὥρ' αὐτὴ ποὺ ἡ μητέρα του, μὲ τὴ ρόδινη φορεσιὰ τὴν κουδουνάτη, διασκέδαζε σ' ἐκεῖνον τὸν ὡραῖο χορό, ὁ μικρὸς ξανάβλεπε στὸν ὕπνο του τὸν παπὰ τοῦ Λυκείου καὶ τὸν ἄκουγε πάλι νὰ λέει, μὲ τὴ γλυκειά, τὴ γεμάτη οἶκτο φωνή του:

— Τὸ κακόμοιρο!..

Β'.

Τὸ Γυμνάσιον Μορονβάλ.

«Λεωφόρος Μονταίνη, 25, στὴν ὡραιότερη συνοικία τοῦ Παρισιοῦ» ἔλεγε ἡ ρεκλάμα. Αὐτὸ δὲν θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸ ἀρνηθῇ: ἡ λεωφόρος Μονταίνη βρίσκεται πραγματικῶς στὸ κέντρο τῶν Ἠλυσίων κι' εἶναι πολὺ εὐχάριστο νὰ κατοικῇ κανεὶς σ' αὐτή, ἔχοντας ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τὶς προκυμαίες τοῦ Σηκουάνα κι' ἀπὸ τἄλλο κηπάκια μὲ συντριβάνια. Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ὅμως παρουσίαζε τὴν ἀκατάστατη ὄψη ἑνὸς δρόμου ποὺ χαράχτηκε βιαστικὰ κι' ἔμεινε μισοτελειωμένος.

Δίπλα σὲ ψηλὰ ἀρχοντόσπιτα στολισμένα μὲ πελώρια κρόσταλλα, μεταξωτοὺς μπερντέδες καὶ χρυσωμένα ἀγαλματάκια, ἔβλεπες ἐργατικὲς κατοικίες καὶ παράγκες, ὅπου ἀντηχοῦσαν σφυρὶὰ ἀμαξοπηγῶν καὶ καλιγάδων. Ὑπῆρχαν ἀκόμα τότε στὸ μεγάλο δρόμο, — μπορεῖ μάλιστα νὰ ὑπάρχουν καὶ σήμερα, — δυὸ ἢ τρία στενά, παλιὰ σοκάκια, ποὺ ἡ ἀθλία τους ὄψη ἀποτελοῦσε παράξενη ἀντίθεση μὲ τὴν ὁλόγυρα λαμπρότητα.

Ἕν' ἀπ' αὐτὰ τὰ δρομάκια ἀνοιγόταν στὸν ἀριθμὸ 25 τῆς λεωφόρου κι' ὀνομαζόταν «τὸ στενὸ τῶν Δώδεκα Σπιτιῶν». Στὸ ἄνοιγμα εἶχε μιὰ μεγάλη καγκελόπορτα καί, στὸ ἀνώφλι της, χρυσὰ πομπώδικα γράμματα ἔλεγαν ὅτι ἐκεῖ-μέσα βρισκόταν τὸ Γυμνάσιο Μορονβάλ. Ἀλλὰ μόλις περνοῦσες τὸ κατώφλι της, πατοῦσες σὲ μιὰ βρωμερὴ μαύρη λάσπη, μπροστὰ σὲ παλιόσπιτα ποὺ γκρέμιζαν, σὲ γιαπιά, σὲ μάντρες ἢ σὲ παράγκες ἀπὸ παλιοσάνιδα. Ὁ ὀχετὸς στὴ μέση τοῦ στενοῦ καὶ τὸ παλαιικὸ φανάρι τοῦ λαδιοῦ μὲ τὸν ἀνταυγαστήρα, σὲ γύριζαν πενήντα χρόνια πίσω.

Ἀπέξω ἀπ' τὰ φτωχόσπιτα μὲ τὰ χαγιάτια καὶ τὶς ἐξωτερικὲς σκάλες, ἔβλεπες ἁπλωμένα ρούχα, κλουβιὰ μὲ κουνέλια, λιγνὲς γάτες, ἡμερωμένες καρακάξες κι' ἕνα σωρὸ παιδιὰ κουρελιάρικα. Θαῦμα πῶς σὲ τόσο λίγο χῶρο μποροῦσε νὰ κυκλοφορῇ ἕνα μεγάλο πλῆθος ἀπὸ λακέδες καὶ σεϊζιδες μὲ λογιῶν-λογιῶν στολές. Καὶ κάθε βράδυ, μὲ τὸ λιοβασίλεμα, γύριζαν ἐκεῖ, ἀφοῦ τελείωναν τὴν ἐργασία τῆς ἡμέρας, γυναῖκες ποὺ νοίκιαζαν καρέκλες, ἀμαξάκια γιὰ παιδιὰ ποὺ τἄσερναν γίδες, κινητὰ θεατράκια Φασουλήδων, γυρολόγοι, ζητιάνοι κάθε λογῆς,

«Ἕνας ψηλὸς κι' ἀδύνατος, ἀκολουθούμενος ἀπὸ πέντ'-ἕξη ἀραπάκια...» (Σελ. 24)

κι' οἱ νάνοι τοῦ Ἱπποδρομίου μὲ τἀλογάκια τους.

Μέσα σὲ τέτοιον ἀλλόκοτο κόσμο ἦταν καὶ τὸ Γυμνάσιο Μορονβάλ καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ πὼς ὁ περίγυρος τοῦ ταίριαζε.

Πολλὲς φορὲς τὴν ἡμέρα, ἕνας ἄνθρωπος ψηλὸς κι' ἀδύνατος, μὲ ἴσια μαλλιὰ ποὺ ἔπεφταν στοὺς ὤμους του καὶ μὲ πλατύγυρο καπέλλο πού, καθὼς τὸ φοροῦσε πίσω, σχημάτιζε γύρο στὸ μαυρειδερὸ κρεόλικο πρόσωπό του σὰν ἕνα στεφάνι, περνοῦσε τὸ στενὸ μὲ συλλογισμένο ὕφος, ἀκολουθούμενος ἀπὸ πέντ'-ἕξη ἀραπάκια, ποὺ τὸ χρῶμα τους ἐποίκιλλε ἀπὸ τὸ χαλκοκίτρινο ὡς τὸ πιὸ σκοῦρο μαῦρο. Τὰ παιδιὰ αὐτά, μὲ μαθητικὲς στολὲς κακοφτιασμένες, ξεχαρβαλωμένες, ἀπεριποίητες, ἐνάμισες πῶς ἦταν ἀπὸ κανένα ἐπαναστατημένο σῶμα ἀποικιακοῦ στρατοῦ.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ Γυμνασίου Μορονβάλ ἔβγαζε περίπατο τὰ «Τροπικάκια» του, καθὼς ὀνόμαζε ὁ ἴδιος τοὺς μικροὺς του οἰκότροφους, κι' ἡ πολύχρωμη, ἡ ἐξωτικὴ αὐτὴ συνοδεία συμπλήρωνε τὴν παράξενη φυσιογνωμία τοῦ Στενοῦ τῶν Δώδεκα Σπιτιῶν.

Ἂν ἡ κυρία ντὲ-Μπαρανσὺ ἔφερνε ἡ ἴδια τὸ παιδί της στὸ Γυμνάσιο, βεβαιότατα ἡ θέα τοῦ ἐλεεινοῦ αὐτοῦ περίγυρου θὰ τὴν τρέμαζε καὶ θὰ γύριζε πίσω χωρὶς κἂν νὰ μπῇ. Ἀλλά, ἀπὸ φόβο μὴν πάθαινε κι' ἐκεῖ τὰ ἴδια ποὺ εἶχε πάθει στὸ Λύκειο τῶν Ἰησουϊτῶν, δειλὴ κατὰ βάθος γυναίκα, ἐπιφόρτισε τὴν καμαριέρα της Κωσταντίνα νὰ τοποθετήσῃ τὸν Τζὰκ στὸ σχολειὸ ποὺ τοῦ εἶχαν διαλέξει στὴν κουζίνα.

Ἦταν μιὰ ψυχρὴ καὶ χιονισμένη μέρα, ὅταν τὸ κομψὸ ἁμάξι τῆς Ἴδας σταμάτησε μπροστὰ στὴ χρυσὴ ἐπιγραφὴ τοῦ Λυκείου Μορονβάλ.

Ἡ καμαριέρα προχώρησε θαρρετὰ στὸ στενό, ἔρημο ἐκείνη τὴν πρωινὴ ὥρα, κρατώντας μὲ τὸ ἕνα χέρι τὸ παιδὶ καὶ μὲ τἄλλο τὴν ὀμπρέλλα της.

Στὸ δωδέκατο σπίτι σταμάτησαν.

Ἦταν ἐκεῖ στὴν ἄκρη, ὅπου τὸ στενὸ στένευε περισσότερο. Κάτι μαῦρα, ἄφυλλα κλωνάρια σιγότρεμαν πάνω ἀπὸ μιὰ πράσινη πόρτα. Κάποια πάστρα βασίλευε ἀπέξω, τὰ σκουπίδια ἦταν ἀποτραβηγμένα κι' ἡ πόρτα ἐκείνη, μεγάλη, χοντρή, γερή, ἔμοιαζε μὲ πόρτα φυλακῆς ἢ μοναστηριοῦ.

Ἡ ἄκρα ἡσυχία ποὺ ἔκανε νὰ φαίνωνται ἀπέξω πιὸ μεγάλα τὰ κτίρια καὶ τὰ κηπάκια τοῦ σχολειοῦ, ταράχθηκε ἀπὸ τὸ δυνατὸ κουδούνισμα τῆς Κωσταντίνας.

Ὁ Τζὰκ ἀνατρίχιασε καὶ τὰ σπουργίτια, ποὺ ἦταν μαζεμένα κάτω ἀπὸ ἕνα δέντρο τῆς αὐλῆς, πέταξαν τρομαγμένα στὴν κοντινὴ στέγη.

Κανένας ὡστόσο δὲν ἐρχόταν νὰνοίξῃ. Μόνο πίσω ἀπ' τὰ βαριὰ πορτόφυλλα ἀκούστηκαν σιγομιλήματα καὶ τέλος, στὴ μικρὴ καγκελόφραχτη θυρίδα, παρουσιάστηκε μιὰ μαύρη μουρίτσα μὲ μεγάλα ἐκπληκτα μάτια καὶ σιωπηλὸ χαμόγελο.

— Ἐδῶ εἶναι τὸ γυμνάσιο Μορονβάλ; ρώτησε ἡ ἐπιβλητικὴ καμαριέρα τῆς κυρίας Μπαρανσύ.

Τὸ σγουρόμαλλο κεφάλι τὸ διαδέχτηκε στὴ θυρίδα ἓν' ἄλλο διαφορετικό, μὲ μικρὰ μάτια λοξά, μὲ φουσκωτὰ μάγουλα καὶ μὲ κρανίο στενὸ καὶ μυτερό. Ἦρθε ὕστερα κι' ἓν' ἄλλο, τσοκολατὶ ἀνοιχτό, περίεργο καὶ γελαστὸ μουτράκι, μὰ ἡ πόρτα δὲν ἄνοιγε κι' ἡ Κωσταντίνα ἄρχισε νἀνυπομονῇ, ὅταν ἀκούστηκε ἀπὸ μακριὰ μιὰ ὀξεία, θυμωμένη φωνή:

— Ἔ, δὲν ἀνοίγει κανένας αὐτὴ τὴν πόρτα;.. Ἀνοίξτε γήγοα!

Τὰ παράξενα σιγομιλήματα διπλασιάστηκαν, ἕνα κλειδὶ ἔτριξε βιαστικὰ στὶς σκουριὲς τῆς κλειδαριᾶς, ἔπειτα χτυπήματα, βρισιές, σκουντήματα, σπρωξίδι ἀπὸ μέσα καί, ὅταν ἐπιτέλους ἡ δύσκολη πόρτα ἄνοιξε, ὁ Τζὰκ εἶδε τὶς ράχες τῶν μαύρων ἐκείνων παιδιῶν, ποὺ ἔτρεχαν ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ, τρομαγμένα ὅπως προτύτερα τὰ σπουργίτια.

Στὴν εἴσοδο δὲν ἔμενε πιὰ παρὰ ὁ ψηλὸς κι' ἀδύνατος λυκειάρχης, μὲ μιὰν ἀσπρη γραβάτα ποὺ ἔδειχνε ἀκόμα πιὸ σκοῦρο τὸ μαυρειδερὸ πρόσωπό του.

Παρακάλεσε τὴν Κωσταντίνα νὰ περάσῃ, τῆς ἔδωσε τὸ μπράτσο του καὶ τὴν ὁδήγησε μέσ' ἀπὸ ἕνα κῆπο ἀρκετὰ μεγάλο, ἀλλὰ χαλασμένο καὶ παραμελημένο. Διάφορα κτίρια, μικρὰ ἢ μεγαλύτερα, παράξενα, ἰδιόρρυθμα, ἦταν σκορπισμένα ἀνάμεσα στὶς βραγιές. Τὸ Γυμνάσιο ἦταν πρῶτα Φωτογραφεῖο γι' ἄλογα κι' ὁ κ. Μορονβὰλ τὸ εἶχε μεταποιήσει γιὰ σχολειό. Ὑπῆρχε καὶ μιὰ ροτόντα, μεγάλο στρογγυλὸ περίπτερο, σκεπασμένο ὅλο μὲ τζάμια καὶ στρωμένο κάτω μὲ ἄμμο. Ἔμοιαζε μὲ σέρρα, ἐχρησίμευε γιὰ «αἴθουσα ἀναψυχῆς» στὰ παιδιά, καὶ τὰ περισσότερα τζάμια, σπασμένα ἢ ραγισμένα, κρατιόνταν μὲ ἀναρίθμητες χάρτινες λουρίδες.

Σὲ μιὰ δενδροστοιχία, ἀπάντησαν ἓν' ἀραπάκι μὲ κόκκινο γιλέκι, ποὺ κρατοῦσε μιὰ μεγάλη σκούπα κι' ἕναν κουβὰ μὲ κάρβουνα. Στάθηκε μὲ σεβασμὸ καὶ μὲ φόβο μπροστὰ στὸν κ. Μορονβάλ, ποὺ τοῦ πέταξε περνώντας:

— Ἄναψ' γήγοα φωτιὰ στὸ σαλόν'!

Ἡ διαταγὴ δὲν ἦταν καθόλου περιττή. Τίποτα πιὸ ψυχρὸ ἀπὸ τὸ σαλόνι ἐκεῖνο, τὸ ἐντευκτήριο νὰ ποῦμε τοῦ Γυμνασίου, ὅπου κι' αὐτὰ ἀκόμη τὰ ἔπιπλα θἄλεγες ἀκρώωναν, κακοσκεπασμένα μὲ τὶς στενές, παλιές τους λινάτσες, σὰν ἄρρωστοι νοσοκομείου μὲ ὁμοιόμορφες φορεσιές.

Τίποτ' ἀπ' αὐτὰ δὲν ἔβλεπε ἡ καμαριέρα τῆς κυρίας Μπαρανσύ. Ἦταν εὐχαριστημένη ποὺ ἔκανε σήμερα τὴν κυρία, ἔπαιρνε ὕφος σπουδαῖο, ἀκτινοβολοῦσε ὅλη κι' ἔβρισκε πὼς τὰ παιδιὰ θἄταν πολὺ καλὰ ἐκεῖ-μέσα, στὸ φῶς καὶ στὸν καθαρὸ ἀέρα, ὅπως σ' ἐξοχή.

— Καθαυτὸ ὅπως σ' ἐξοχή! ἀπαντοῦσε κουνάμενος ὁ κ. Μορονβάλ.

Στὴν ἀρχὴ τἄχαν χαμένα. Τὸ ἀραπάκι ἄναβε φωτιά. Ὁ κ. Μορονβὰλ ζητοῦσε τὸ πιὸ γεροκάθισμα γιὰ τὴν ἐπισκέπτρια ποὺ τὴν ἔπαιρνε γιὰ κυρία. Τέλος παρουσιάστηκε στὸ σαλόνι κι' ἡ κυρία Μορονβὰλ-Δεκοστὲρ ποὺ εἶχαν στείλει νὰ τὴ φωνάξουν.

Ἦταν κοντή, πολὺ κοντὴ γυναικούλα, κι' ἀπὸ τὸ μακρουλό, τὸ χλωμὸ πρόσωπό της, δὲν ἔβλεπες παρὰ μέτωπο καὶ πηγούνι. Ἴσια πάντα, κορδομένη, γιὰ νὰ μὴ χάνῃ οὔτ' ἕνα πόντο ἀπὸ τὸ λίγο

ἀνάστημά της, εὐγενικιὰ ὅμως, ἀξιόπρεπη καὶ συμπαθητική.

Φώναξε κοντά της τὸ παιδί, τοῦ χάϊδεψε τὰ μακριὰ ξανθὰ μαλλιὰ κι' εἶπε πὼς τὰ μάτια του ἦταν πολὺ ὄμορφα.

— Μὰ ἔχει τὰ μάτια τῆς μητέρας του, πρόσθεσε γιὰ κολακεία ὁ κ. Μορονβάλ, κοιτάζοντας τὴν Κωσταντίνα.

Αὐτὴ δὲν βιάστηκε νὰ διαμαρτυρηθῇ ὁ Τζὰκ ὅμως φώναξε ἀμέσως:

— Δὲν εἶναι ἡ μαμμά μου... εἶναι ἡ μπόννα μου!..

Ἀκούγοντας αὐτό, ἡ κυρία Μορονβάλ, τὸ γένος Δεκοστέρ, ντροπιασμένη λίγο γιὰ τὴν οἰκειότητα ποὺ εἶχε δείξει προτύτερα σὲ μιὰ ὑπηρέτρια, πῆρε μιὰ στάσι ἐπιφυλακτικὴ ποὺ μποροῦσε καὶ νὰ βλάψῃ τὰ συμφέροντα τοῦ καταστήματος. Ὁ ἄντρας της ὅμως διπλασίασε τὰ φιλοφρονήματά του, γιατὶ ὁ πονηρὸς αὐτὸς καταλάβαινε ὅτι ὑπηρέτρια ποὺ τῆς ἔδιναν νὰ φέρῃ γιὰ πρώτη φορὰ τὸ παιδὶ τῶν κυρίων της στὸ σχολειό, θἄχε κάποια ἐπιρροὴ στὸ σπίτι...

Κι' ἡ Κωσταντίνα τὸ ἔδειξε ἀμέσως. Μίλησε μὲ μεγάλη σπουδαιότητα, φανέρωσε πὼς σ' αὐτὴν εἶχαν ἀναθέσει νὰ βρῇ τὸ κατάλληλο οἰκοτροφεῖο γιὰ τὸ παιδὶ καὶ κάθε φορὰ ποὺ ἀνέφερε τὸνομα τῆς κυρίας της, τὸ ἔκανε μὲ κάποιο συμπονετικό, προστατευτικὸ ὕφος ποὺ ἔφερνε τὸν Τζὰκ σ' ἀπελπισία.

Συζήτησαν ὕστερα γιὰ τὰ «εἰδικτρα» καὶ τὰ «τροφεῖα»: Τρεῖς χιλιάδες φράγκα τὸ χρόνο ζητοῦσε ὁ κ. Μορονβάλ, χωριστὰ βέβαια τὰ ἔκτακτα. Ἦταν ἀκριβά, ναί, τὸ ἀναγνώριζε κι' ὁ ἴδιος. Ἀλλὰ τὸ Γυμνάσιο Μορονβὰλ δὲν ἦταν σχολειὸ ἀπὸ τὰ συνηθισμένα. Ἐκεῖ γυμναζόταν ἐλεύθερα τὸ πνεῦμα καὶ τὸ σῶμα τοῦ παιδιοῦ· γι' αὐτὸ τὸνόμαζε «Γυμνάσιο» κι' ὄχι «Λύκειο» σὰν τἄλλα. Οἱ μαθηταί του δὲ μάθαιναν μόνο γράμματα, ἀλλὰ καὶ τὴ ζωή, τὴ μεγάλη ζωὴ τοῦ Παρισιοῦ.

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Γ'.

Ἡ μικρὴ πόλη ἄλλαξε ὄψη. Ἔμοιαζε μὲ πόλη ποὺ βρίσκεται σὲ ἀποκλεισμό, σὲ πολιορκία ἢ σ' ἐχθρικὴ κατοχή.

Ἐρημιὰ κι' ἡσυχία. Φόβος καὶ τρόμος. Τὰ μαγαζιὰ ἔκλειναν νωρὶς κι' οἱ φιλήσυχοι ἔτρεχαν νὰ κλειστοῦν στὰ σπίτια των πρὶν ἀνάψουν τὰ φῶτα. Ὁ φρόνιμος καὶ προνοητικὸς Δήμαρχος ἔβαζε ἀνθρώπους του ὁπλισμένους, νὰ γυρίζουν στοὺς δρόμους καὶ νὰ κλείνουν κάθε πόρτα ποὺ τὴν ἔβρισκαν ἀκόμα ἀνοιχτή. Κανένας δὲν ξεμύτιζε ἀπ' τὸ σπίτι του τὸ βράδυ, Θεὸς φυλάξει! Καὶ τὴν ἡμέρα ἀκόμα, οἱ κάτοικοι ἔβγαιναν μὲ μεγάλη προφύλαξη.

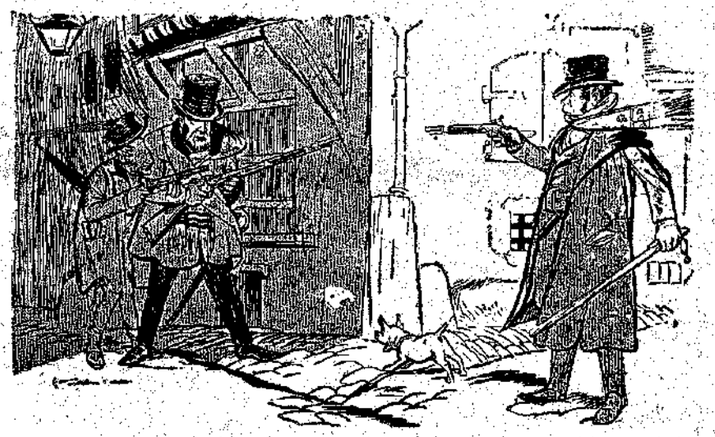

Ὅλ' αὐτὰ ἐξαιτίας τῆς μαύρης ἀρκούδας, ποὺ εἶχε φύγει καὶ κανένας δὲν ἤξερε, οὔτε ποῦ ἦταν κρυμμένη, οὔτε ποῦ καὶ πότε μποροῦσε ἄξαφνα νὰ παρουσιασθῇ καὶ νὰ σπαράξῃ ὁποιον ἔβριοκε μπροστά της!

Μόνο πέντ' ἕξη κύριοι καθὼς-πρέπει, ποὺ ἦταν μέλη τῆς ἀριστοκρατικῆς Λέσχης τῶν Φλυάρων, τολμοῦσαν ἀκόμα νὰ βγαίνουν καὶ τὸ βράδυ, γιὰ νὰ πηγαίνουν στὴ Λέσχη τους καὶ νὰ κάνουν ἐκεῖ τὴ βεγγέρα τους ὅπως πάντα. Ἀλλὰ κι' αὐτοὶ δὲν ἔβγαιναν παρὰ ὁπλισμένοι μὲ πιστόλια, μὲ τουφέκια, μὲ σπαθιά, σὰ νὰ πήγαιναν στὸν πόλεμο. Κι' ὅλοι πιὰ ἐθαύμαζαν τὸ θάρρος καὶ τὴ γενναιότητά τους. Γιὰ φαντάσου... νὰ μὴ φοβοῦνται τὴν Ἀράπα!

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΟ ΠΟΤΑΜΑΚΙ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 40]

Ἀπό ποῦ ἔρχεσαι, δροσερό κι' ἀ κούραστο ποτιμάκι;

Στό δρόμο σου, μήπως ἀπαντήσες ἕνα μεγάλο κατσοράχτη ποὺ ἀπ' τή ζήλεια του, ἐπειδή σ' εἶδε δμορφο καὶ δροσερό, σ' ἔριξε ἀπ' τὰ τρομαχτικά του ὕψη;

Μήν τύχη καὶ συνάντησες ἕνα μεγάλο πράσινο, μῦλο ποὺ μὲ τίς μεγάλες φτερούγες του σὲ φάνταζε γιὰ νὰ τὸν βοηθήσης νὰ γυρίση τίς μεγάλες του ρόδες; Μήπως πέρασες ἀπὸ ἕνα μεγάλο δάσος καὶ δρόσισες τὰ δψιασμένα δέντρα του; Μήπως τὰ φύλλα τους σοῦ ψιθύρισαν μὲ τὴ φωνή τους ποὺ ὁ ἀέρας τὴν ἔκανε πιὸ δυνατή, μιὰ λέξη εὐγνωμοσύνης;

... Καὶ μήπως τὸ δροσερὸ νεράκι σου ἤμπανε, εὐχαριστώντας σε, κάτασπρα ἀρνάκια ποὺ βόσκανε στὸ πράσινο χορτάρι;..

Ἀνδ. ξη Ἑλλάδα

ΠΑΛΙΕΣ ΘΥΜΗΣΕΣ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 38]

Πρὶν ξεκινήσω τ' ἀπόγεμα γιὰ τὸ σχολειό, φιλώντας τὴ μαμμά, θὰ τὴ ρωτοῦσα πάντα: «Θὰ βγῆς ἔξω σήμερα, μαμμά;» Καὶ σὰν ἐκείνη μοῦλεγε ὄχι, ἔλαμπε ἡ μορφή μου ἀπὸ χαρὰ καὶ πήγαινα ἀπὸ σχολειό μου ἥσυχη κι' εὐχαριστημένη, μὲ τὴ βεβαιότη πὼς γυρνώντας, θἄβρισκα στὸ σπίτι τὸν παράδεισο ποὺ δημιουργοῦσε πάντα ἡ λατρευτή της παρουσία. Μά, ὅταν μοῦλεγε: «πιστεύω, μικρούλα μου», ὤ, τότε κατσούφιαζε τὸ πρόσωπό μου κι' ἔφευγα γλήγορα - γλήγορα γιὰ νὰ μὴν ἰδῆ τὰ δάκρυα ποὺ ἄρχιζαν νὰ θολώνουν τὰ μάτια μου.

Καὶ στὸ σχολεῖο ἤμουν ἀνόρεχτη κι' ἀνήσυχη, κι' εὐχόμουνα ν' ἀργήσουν πολὺ - πολὺ τὰ μαθήματα νὰ τελειώσουν. Ἤθελα ὅσο τὸ δυνατὸ ἀργότερα νὰ γυρίσω στὸ σπίτι ποὺ τόσο ἤρημο κι' ἄνοστο, μοῦ φαινόταν στὴν ἀπουσία της... Ὤ, τί κρύα ποὺ ἦταν τ' σπογέματα ἐκεῖνα ποὺ τὰ περνοῦσα μονάχη! Κι' ἡ θύμη-ἡ τους ἀκόμα μοῦ φέρνει ἀνατριχίλες. Μιὰ βαριὰ θλίψη ἐπίεζε τὴν παιδιάτικη ψυχή μου καὶ μιὰ ἀόριστη μελαγχολία μὲ κυρίευε. Εἶχα τόσα νὰ τοῦ κάνω νὰ πῶ! Κι' οἱ ἀτέλειωτες διηγήσεις γιὰ τὶς ἐπιτυχίες μου ἢ τὰ μικροεπεισόδια τοῦ σχολειοῦ ἔβρισκαν πάντα σὲ κεῖνη τὸν ἀκούραστο ἀκροατή. Ἡ καρδιά μου ζητοῦσε ν' ἀνοιχτῆ, νὰ ξαλαφρωθῆ ἀπ' τὸ βάρος τῶν παιδικῶν ἐνεστιάσεων. Καὶ ποιὸς ἄλλος θὰ ἦταν πρόθυμος νὰ δεχτῆ τὶς παιδικές ἐκμυστηρέψεις, ποιὸς ἄλλος θὰ μποροῦσε νὰ συμμεριστῆ τὴ χαρὰ ἢ τὴ λύπη μου, ἄλλος ἀπ' τὴ χρυσὴ μου μαμμά;..

Λοιπὸν τ' ἀπογέματα ποὺ ἤξερα πὼς θἄλειπε, γύριζα σιὸ σπίτι, κερπατάντας ἀργά - ἀργά, μὲ τὴ λύπη στὴ μορφή μου. Καὶ μέσα μου πα ,ακαλοῦσα δειλὰ νὰ βρέθῆκε κάποιο ἐμπόδιο στὴ μαμμὰ ποὺ νὰ τὴν κράτησε... Ὅταν ἡ ὑπηρέτρια μοῦ ἄνοιγε τὴν πόρτα, τὴ ρωτοῦσα μὲ σιγαλὴ φωνή: «Ἡ μαμμά; — Ἡ κυρία εἶναι ἔξω!» Κι' ἄρχιζε, μὲ τὴν τυπική της φωνή, ν' ἀραδιάζη τὶς πρωγγελίες τῆς κυρίας της γιὰ μένα... Ἐγώ, χωρὶς τίποτε ν' ἀκούσω, ἔτρεχα στὸ δωμάτιό μου. Τίποτε δὲ μποροῦσα νὰ κανω, οὔτε νὰ παίξω, οὔτε νὰ διαβάσω... Σκαρφάλωνα ἀμέσως στὸ παράθυρο. Καὶ καθόμουν ἐκεῖ συμμαζεμένη, ἐρευνώντας προσεχτικὰ τοὺς γύρο δρόμους, λαχταρώντας τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ τὴν ἔβλεπα νὰ ξεμυτίση ἀπὸ μακρυά. Καὶ ὅταν ἡ νύχτα πλησίαζε χωρὶς ἡ μαμμὰ νὰ γυρίση, ἔννοιωθα μιὰ ἀνέκφραστη ἀγωνία νὰ μὲ πνίγη στὸ λαιμό, ποὺ ξεσπ..ῦσε σὲ λυγμοὺς σὰν ἔβλεπα τὸν φανοκόρο — πρόδρομο τῆς νύχτας—ν' ἀνάβη τὰ φανάρια τοῦ δρόμου.

Τὸ σκοτάδι πλάκωνε σὲ λίγο... Καὶ γὼ πάντα κλαίοντας, ζητοῦσα στὶς τόσες φευγαλέες σκιὲς ποὺ περνοῦσαν στὸ σκοτεινιασμένο πιὰ δρόμο, νὰ ξεχωρίσω τὴ λατρευτή της σιλουέττα. Μά ἡ μαμμὰ ἀργοῦσε νἀρθῆ πολλὲς φορές. Καὶ τότε κουρασμένη καὶ τέλεια ἀποκαρδιωμένη, ἔβρισκα παρηγοριὰ στὸν ὕπνο ποὺ τὸ πολὺ κλάψιμο φέρνει ἐπὶ τέλους στὸ παιδί... Κι' ἦταν πάντα ἡ μητερούλα μου ποὺ μὲ ξυπνοῦσε...

Λέλια

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΤΙ ΘΑ ΠΗ ΘΑΥΜΑ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 36]

Στὸ σχολεῖο. Ὁ δάσκαλος καὶ ὁ μαθητής.

Ὁ δάσκαλος. — Τί θὰ πῆ θαῦμα;

Ὁ μαθητής. — Δὲν ξέρω.

— Ἂν ἔξαφνα ἔβλεπες τὸν ἥλιο τὴ νύχτα τί θὰ ἔλεγες;

— Θὰ ἔλεγα ὅτι εἶναι τὸ φεγγάρι.

— Κι' ἂν ἐγὼ σοῦλεγα πὼς εἶναι ὁ ἥλιος, πῶς θὰ τὸ ὀνόμαζες αὐτὸ τὸ πρᾶγμα;

— Ψέμμα!

— Ἐγὼ ὅμως δὲν λέω ποτὲ ψέμματα. Ὑπόθεσε λοιπόν, πὼς ἐπιμένω καὶ σοῦ λέω, ὅτι αὐτὸ ποὺ βλέπεις τὴ νύχτα, δὲν εἶναι τὸ φεγγάρι ἀλλὰ ὁ ἥλιος. Τί θἄλεγες τότε;

— Θἄλενα πὼς τρελλαθήκατε.

Βάλτες ὁ Τρομερός

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στὸ Σχολεῖο.

— Γί ἐξάγεις, Πέτρο, ἀπὸ τὴν παροιμία «Τόνα χέρι νίβει τἄλλο»;...

Κι' ὁ Πέτρος μετὰ σκέψη:

—Ὅτι καὶ τὰ δύχτα εἶναι βρώμικα!

Αἰσθηματικὸς Συνθέτης

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

(Συνέχεια, ἴδε σελ. 18)

3.— Κάθε τετράδιο ἔχει στὸ ἐξώφυλλο καὶ θέση γι' αὐξοντα ἀριθμό. Ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸ αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸν γράφῃ ἐκεῖνος ποὺ τὸ στέλνει. Εἶναι γιὰ κεῖνον ποὺ τὸ λαβαίνει. Αὐτὸς ἀριθμεῖ τὰ τετράδια ποὺ τοῦ στέλνουν, γιὰ νὰ τὰ γράφῃ ὕστερα μὲ τὸν ἀριθμό τους καὶ μὲ τόνομα ἢ τὸ ψευδώνυμο τοῦ ἀποστολέως, στὸν Πίνακα τῶν Περιεχομένων τοῦ Λευκώματός του' (π. χ. Ἀριθμὸς 1, Μικρὰ Μυστικὰ τοῦ *Μικροῦ Ἀθηναίου*, — Ἀριθμ. 2, τῆς *Χρυσαυγῆς*, — Ἀριθμ. 3, τοῦ *Πέτρου Παυλοπούλου* καὶ καθεξῆς).

4.— Τὰ *Μικρὰ Μυστικὰ* πωλοῦνται στὸ Γραφεῖο τῆς Διαπλάσεως. Κάθε τετράδιο λεπτὰ 50. Ταχυδρομικὰ τέλη τῶν τετραδίων: ἀπὸ ἕνα ὡς τέσσερα τετράδια, γιὰ τὸ Ἐσωτερικὸ λεπτὰ 10, γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ λεπτὰ 50· (ὥστε ἕνα μόνο τετράδιο μὲ τὰ ταχυδρομικά, στοιχίζει γιὰ τὸ Ἐσωτερικὸ λεπτὰ 60, γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ δραχ. 1. Τέσσερα τετράδια, γιὰ τὸ Ἐσωτερικὸ δραχμ. 2.10, γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ δρ. 2.50. Ἕξη τετράδια, (θεωροῦνται δυὸ τετράδες) γιὰ τὸ Ἐσωτερικὸ 3,20, γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ δραχ. 4.

5.— Ἡ ἀνταλλαγὴ *Μικρῶν Μυστικῶν* μεταξὺ τῶν φίλων τῆς Διαπλάσεως γίνεται κατὰ δυὸ τρόπους: Α' *Ἀπευθείας*, Β' *Μέσο* τοῦ Γραφείου.

6.—Ὅταν ἡ ἀνταλλαγὴ γίνεται κατὰ τὸν Α' τρόπο, ἡ Διάπλασις δὲν ἔχει *καμμιὰ εὐθύνη*. Καθένας, εἴτε συνδρομητής, εἴτε ἁπλὸς ἀναγνώστης, μπορεῖ νὰ δημοσιεύσῃ στὶς Μικρὲς Ἀγγελίες (ἴδε Κεφ. Γ', § 15, 16), ὅτι ζητεῖ ἀνταλλ γὴ Μικρῶν Μυστικῶν μ' ὁποιονδήποτε. Κι' αὐτός, ἂν θέλη, θὰ στείλη τετράδιό του ἀπευθείας στὴ διεύθυνση ποὺ τοῦ δίνει ὁ προτείνων καὶ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, θὰ λάβῃ ἀπ' αὐτὸν ἄλλο. Ἰσχύουν δηλαδὴ κι' ἐδῶ ὅσα καὶ γιὰ τὴν ἀπευθείας Ἀλληλογραφία, (ἴδε Κεφ. Γ', § 21).

7.— Ὅταν ὅμως ἡ ἀνταλλαγὴ γίνεται κατὰ τὸν Β' τρόπο, μέσο τοῦ Γραφείου, ἡ Διάπλασις ἔχει τὴν εὐθύνη τόσο γιὰ τὴν ἀνταπόδοση τῶν τετραδίων, ὥστε νὰ μὴ χωρῆ καθυστέρηση ἢ κατάχρηση, ὅσο καὶ γιὰ τὴν ποιότητα τῶν ἀπαντήσεων, ὥστε νὰ εἶναι βέβαιος καθένας ὅτι μόνο *κόσμια καὶ σεμνὰ* τετράδια θὰ λαβαίνῃ. Ὁ κανονισμὸς αὐτῆς τῆς ἀντιλλαγῆς εἶναι ὁ ἑξῆς:

8. — Γιὰ νἀνταλλάξῃ κανεὶς Μικρὰ Μυστικὰ μέσο τοῦ Γραφείου τῆς Διαπλάσεως, πρέπει νὰ ἔχῃ ψευδώνυμο. Ἐπίσης πρέπει νἄχῃ ψευδώνυμο κ' ἐκεῖνος ἀπὸ τὸν ὁποῖο θὰ ζητήσῃ ἀνταλλαγή. Γιατὶ οἱ προτάσεις γίνονται ἀποκλειστικὰ *μεταξὺ ψευδωνυμούχων*.

9.— Ὁ ψευδώνυμοὕχος λοιπὸν ποὺ θέλει ἀνταλλαγὴ θὰ γράψῃ στὴ Διάπλασι μὲ ποιὸν ἢ μὲ ποιοὺς ψευδωνυμούχους ἐπιθυμεῖ νἀνταλλάξῃ. Καὶ *συγχρόνως μὲ τὶς πρότάσεις του, θὰ στείλῃ τόσα τετράδιά του, συμπληρωμένα* (μὲ τὶς ἀπαντήσεις του δηλαδὴ, μὲ τὸ ψευδώνυμό του μπροστὰ ἢ καὶ μὲ τόνομά του, ἂν θέλῃ νὰ τὸ φανερώσῃ), *ὅσες εἶναι κι' οἱ προτάσεις του αὐτές*. (Μία πρότασηἕνα τετράδιο· δέκα προτάσεις, δέκα τετράδια).

10.— Προτάσεις ποὺ δὲν συνοδεύονται ἀπὸ ἰσάριθμα τετράδια, *δὲν δημοσιεύονται*. Κι' ἂν ἔστ ἀλησαν χρήματα γιὰ τὴ δημοσίευση, αὐτὰ περνοῦν στὸν «Ἔρανο γιὰ τὴ Διάπλαση τῶν Προσφύγων». (Καὶ τοῦτο γιατὶ εἶναι ἀδύνατο νὰ ἐπιστρέφωνται ἢ νὰ κρατιοῦνται λογ)σμοὶ γιὰ τόσο μικρὰ ποσά).

11.— Οἱ προτάσεις ποὺ συνοδεύονται ἀπὸ τετράδια, θὰ δημοσιευθοῦν στὴ σχετικὴ στήλη τῆς Ἀλληλογραφίας («Μικρὰ Μυστικά»). Τότε ἐκεῖνος ποὺ θὰ λάβῃ ὅτι κάποιος τοῦ προτείνει ἀνταλλαγή, *ἂν θέλῃ νὰ δεχθῆ τὴν πρότασή*, (γιατὶ δὲν εἶναι κανεὶς ὑποχρεωμένος), θὰ στείλῃ πρὸς τὴ Διάπλαση ἕνα τετράδιό του *συμπληρωμένο*. Θὰ ἔχῃ δηλαδὴ τὰς ἀπαντήσεις του, τὸ ψευδώνυμό του—καὶ ἂν ἔχῃ πολλά, *μ' ἐκεῖνο ποὺ τοῦ ἔγραψε ἡ πρότασή*— καὶ θὰ γράψῃ ἀπέξω στο περιθώριο μὲ μολύβι (γιὰ νὰ σβύνεται) «γιὰ τὸν Τάδε, ποὺ μοῦ ἐπρότεινε ἀνταλλαγὴ στὸ δεῖνα φύλλο». Τὸ τετράδιο αὐτὸ ἡ Διάπλασις θὰ τὸ στέλνῃ *ἀμέσως* σ' ἐκεῖνον ποὺ ἔκαμε τὴν πρόταση· καὶ *συγχρόνως*, μὲ τὸ ἴδιο ταχυδρομεῖο, θὰ στέλνῃ κι' ἕνα τετράδιο δικό του, (ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ θὰ τῆς ἔχῃ ἤδη στείλει) σ' ἐκεῖνον που δέχτηκε τὴν ἀνταλλαγή.

12. — *Τρεῖς μῆνες* ὕστερ' ἀπὸ μιὰ πρόταση, ἂν ἡ Διάπλασις δὲν λάβῃ τετράδιο ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ ἐπρόκειτο νὰ τὴ δεχτῆ, ἐπιστρέφει στὸν προτείνοντα τὸ τετράδιο ποὺ τῆς εἶχε στείλει, ἐκτὸς ἂν τῆς γράψῃ ἐγκαίρως νὰ κρατήσῃ τὰ τετράδια ποὺ τυχὸν θὰ περισσεύουν, γιὰ καινούργιες του προτάσεις. Ἐπίσης, ἂν ὕστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴν προθεσμία τῶν τριῶν μηνῶν, ἡ Διάπλασις λάβει τετράδιο ἀπὸ δεχόμενο πρόταση, θὰ τοῦ τὸ ἐπιστρέψῃ, γιατὶ δὲν θὰ ὑπάρχῃ πιὰ στὸ γραφεῖο της τετράδιο τοῦ ἄλλου, γιὰ νὰ τοῦ σταλῆ πρὸς ἀνταπόδοση.

13.— Τὰ τετράδια ποὺ θὰ περνοῦν ἀπὸ τὸ γραφεῖο της, ἡ Διάπλασις θὰ τὰ διαβάζῃ καὶ μόνο ἂν εἶναι *σεμνὰ καὶ κόσμια*, θὰ τὰ στέλνῃ. Ἄλλως θὰ τὰ πετῆ στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων. Ἐννοεῖται ὅτι ἂν τὰ ἐπιλήψιμα τετράδια εἶναι ἀπὸ ἕνα ποὺ κάνει προτάσεις, θἀναστέλλεται κι' ἡ δημοσίευση τῶν προτάσεών του καὶ τὰ χρήματα ποὺ ἔστειλε, θὰ περνοῦν στὸν Ἔρανο. (Βλ. πιὸ πάνω, § 10).

14.—Κάθε τετράδιο συμπληρωμένο πρὸς διαβίβαση, εἴτε ἀπὸ προτείνοντα, εἴτε ἀπὸ δεχόμενο, πρέπει νἄχῃ ἐσώκλειστο, ὄχι κολλημένο, *ἕνα γραμματόσημο* (ἢ *νόμισμα*) *μιᾶς δραχμῆς*, γιὰ τὰ ἔξοδα τῆς ἀποστολῆς καὶ τῆς ὑπηρεσίας.

15. — Γιὰ νὰ δημοσιευθοῦν στὴν Ἀλληλογραφία οἱ προτάσεις γι' ἀνταλλαγὴ Μ. Μυστικῶν, πρέπει νὰ συνοδεύονται ὄχι μόνο ἀπὸ ἰσάριθμα τετράδια, μὲ τὸ μονόδραχμό τους μέσα στὸ καθένα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ ἀντίτιμο τῆς δημοσίευσης: Γιὰ μιὰ ὡς τρεῖς τὸ πολὺ προτάσεις (ὅταν εἶναι μαζί, στὸ ἴδιο φύλλο), δρ. 4. Γιὰ τὶς παραπάνω ἀπὸ τίς πρώτες τρεῖς προτάσεις 40 λεπτὰ ἡ λέξη· (π.χ: «Ἐπιθυμῶ νἀνταλλάξω Μ. Μ. μὲ τὸν Α», ἢ «μὲ τὸν Α καὶ μὲ τὸν Β,» ἢ «μὲ τὸν Δ, τὸν Β καὶ τὸν Γ», αὐτὸ στοιχίζει μόνο δρ. 4.— «(Ἐπιθυμῶ νἀνταλλάξω μὲ τὸν Α, Β, Γ, *Ἥρωα τοῦ Ξυλίου*, *Ἀμαρυλλίδα*», αὐτὸ στοιχίζει δρ. 5,60 — ὅηλ. δρ. 4 γιὰ τὶς πρῶτες τρεῖς προτάσεις, ἀδιάφορο ἀπὸ πόσες λέξεις, καὶ δρ. 1.60 γιὰ τὶς τέσσερες λέξεις τῶν δύο ἄλλων).

16.—Τὰ τετράδια πρὸς τὴ Διάπλασι μπορεῖ νὰ στέλνωνται μὲ τὸ Ταχυδρομεῖο καὶ ἀνοιχτὰ σὰν *ἔντυπα* κ' ἔτσι νὰ πληρώνουν λιγότερα Ταχυδρομικά. (Ὅταν μάλιστα εἶναι πολλά, συμφέρει νὰ τὰ βάλῃ κανεὶς ὅλα σ' ἕνα μεγάλο φάκελλο, ποὺ τὸν ἀφίνει ἀνοιχτὸ καὶ τὸν δένει μὲ σπάγο. Πρέπει ὅμως νὰ τὸν ζυγίζῃ στὸ Ταχυδρομεῖο καὶ νὰ κολλᾷ ὅσο γράμματόσημο τοῦ ποῦν).

17. — Σ' ὅλα τὰ τετράδια ποὺ στέλνει κανεὶς πρὸς διαφόρους, μπορεῖ νὰ γράψῃ τὶς *ἴδιες ἀπαντήσεις*. Νὰ σκεφθῆ δηλαδὴ μιὰ φορά, νὰ γράψῃ τὶς πιὸ ὡραῖες, ἐξυπνες *κι' εἰλικρινεῖς* ἀπαντήσεις ποὺ μπορεῖ, νὰ κάμῃ ἔτσι ἕνα *πρότυπο* τετραδίου, κι' αὐτὸ νἀντιγράψῃ κάθε φορὰ ποὺ ἔχει νὰ στείλῃ σὲ κάποιον.— Ὅταν ὅμως γράφῃ κανεὶς διαφορετικὲς ἀπαντήσεις σὲ κάθε του τετράδιο καὶ στέλνει πολλὰ μαζὶ στὴ Διάπλασι μὲ ἰσάριθμές του προτάσεις ἀνταλλαγῆς, πρέπει νὰ γράψῃ κ' αὐτὰ στὸ περιθώριο κάθε τετραδίου μὲ μολύβι. (Ἴδε πιὸ πάνω, § 11) γιὰ ποιὸν τὸ προορίζει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Διαγωνισμοὶ τῆς Διαπλάσεως. — Διαγωνισμὸς πρὸς ἀύνθεσιν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων. —Διαγωνισμὸς Λύσεων Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.—Ἄλλοι Διαγωνισμοί.

1. — Σὲ κάθε φυλλάδιο, ἡ Διάπλασις δημοσιεύει μιὰ στήλη ἀπὸ 10-12 Πνευματικὲς Ἀσκήσεις διάφορες, ποὺ εἶνοι ὅλες ἔργα συνδρομητῶν της ἢ ἀγοραστῶν. Οἱ Ἀσκήσεις αὐτὲς δημοσιεύονται κατόπι Διαγωνισμοῦ, ποὺ ὀνομαζεται «Διαγωνισμὸς *πρὸς Σύνθεσιν* Πνευματικῶν Ἀσκήσεων» καὶ γίνεται τακτικὰ μιὰ ἢ δυὸ φορὲς τὸ χρόνο. Οἱ ὅροι τοῦ Διαγωνισμοῦ αὐτοῦ εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

(Ἀκολουθεῖ)

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

Μὲ τὸ 1ο φύλλο τῆς ὅης Δεκεμβρίου ἄρχισε τὸ 48ον ἔτος κι' ὁ 33ος τόμος τῆς Β' Περιόδου τῆς «Διαπλάσεως». Ἐκεῖνοι ποὺ ἡ συνδρομή των ἔληξε, πρέπει νὰ τὴν ἀνανεώσουν. Καὶ ὅσοι δὲν ἐστείλαν ἀκόμη τὸ συμπλήρωμα τῆς συνδρομῆς τοῦ 1925, παρακαλοῦνται νὰ τὸ στείλουν μαζί, σύμφωνα μὲ τὴ δήλωση τοῦ 26ου φύλλου.

Ἡ ἰσχὺς ὅλων τῶν **Ψευδωνύμων** *τοῦ 1925 ἔληξε πέρσν. Ὅσοι θέλουν νὰ ἔχουν τὸ ἴδιο ψευδώνυμο καὶ κατὰ τὰ 1926, πρέπει νὰ τὸ ἀνανεώσουν ὡς τὴν 31 Δεκεμβρίου. Κατόπι τὰ μὴ ἀνανεωμένα ψευδώνυμα θὰ εἶναι ἐλεύθερα καὶ θὰ τὰ δίδω εἰς ὅποιον τὰ ζητήσῃ.*

Ὅσοι θέλουν νὰ συμπεριληφθοῦν στὸν Διανωνισμὸ τῶν **Εὐσήμων** *τοῦ 1926, πρέπει νὰ μοῦ στείλουν* **Σημειώσιν** *τῶν Εὐσήμων ποὺ ἐπῆραν ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1924 μέχρι 30 Νοεμβρίου 1925. Ὁ Ὁδηγὸς λέγει σῶς πρέπει νὰ εἶναι αὐτὴ ἡ Σημείωσις. Ὅποιος δὲν στείλει μέχρι τέλους Δεκεμβρίου, δὲν θ' ἀναφερθῆ σ' Ἀποτελέσματα ποὺ θὰ δημοσιευθοῦν τὸν Ἰανουάριο.*

Λέχομαι ἀπ' ὅσους θέλουν καὶ **Γενικὰς Στατιστικὰς τῶν Εὐσήμων** *τοῦ 1925, ποὺ μὲ βοηθοῦν ποὺ στὴν ἐξέλεγξη τῶν Σημειώσεων καὶ τὴν ἀπονομὴ τῶν Βραβείων.*

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Νέος Τιμοκατάλογος

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος, καὶ 19ος. Ἕκαστος τόμος δρ. *25*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. *26,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. *32* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894 — 1925) ἀπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 32 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος, δρ. *80* καὶ ραμμένος δρ. *85*. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δραχ. *2* ὁ ἄρραφος καὶ δρ. *6,50*, ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. *13,50* — εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλάδίων των.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 16 Δεκεμβρίου 1925

ΒΓΗΚΑΜΕ λιγάκι ἀπ' τὴ σειρά μας. Τὸ πρῶτο φύλλο, ἐξαιτίας ποὺ ἦταν πρῶτο καὶ διπλό, κυκλοφόρησε μιὰ ἑβδομάδα ἀργότερα ἀπὸ τὴν ἡμέρα του. Τὸ δεύτερο, ἐξαιτίας τοῦ πρώτου, εἶχε κι' αὐτὸ μιὰ καθυστέρησή. Τοῦ σημερινοῦ ὅμως θὰ εἶναι ἐλαχίστη. Κι' ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο, ἐλπίζω, θὰ ξαναπιάσωμε στὴ σειρὰ ὁριστικᾶς. Ὡστόσο οἱ φίλοι μου εἶναι κατενθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν ὅλη τῶν νέων μου φυλλάδων. Τοὺς ἐπαρέσουν καὶ τὰ μυθιστορήματα ποὺ ἄρχισα, καὶ ὅλα. Κι' οἱ ἀνανεώσεις μοῦ ἔρχονται βροχηδόν. Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη, παιδιά μου!

Καὶ πρῶτα-πρῶτα πρέπει νὰ εὐχαριστήσω τὸν *Οὐράνιο Θόλο*, τὴν *Ἄνναν Ἀβλίχου*, τὸν *Ἰωάν. Β. Κουταλίδη*, τὸν *Γέρο - Δῆμο*, τὴν *Κ. Ζ.* (ποὺ ἀργότερα θὰ ἀόρη καὶ φευδώνυμο) τὴν *Χρυσαλλίδα*, τὸν *Νίκον Ἀγγελῆν* καὶ τὸν *Βρυκόλακα* γιὰ τὰ ξεσπαθώματά των Μπράβο στὰ καλὰ μου τὰ παιδιά ποὺ μὲ συσταλνεσν παντοῦ κι' ἀρχίσανε κιόλα νὰ μοῦ ἀγγράφουν νέους συνδρομητάς! Τοὺς εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια ποὺ συνοδεύουν τὰ ξεσπαθώματά των. Κι' ἐλπίζω ὅτι κι' ἄλλοι θὰ τοὺς μιμηθοῦν.

Ἡ *Ἠλιοστάλαχτη*, ποὺ εἶναι συνδρομήτριά μου 14 χρόνια, μοῦ γράφει σήμερα πόσα ἔχει ὠφεληθῆ ἀπὸ μένα καὶ πόσο εἶναι εὐτυχισμένη ἀπὸ τὶς φίλες ποὺ τὴν ἔκαμα νὰ συνάψῃ. Εἶναι ἀγνὲς φίλες, εἰλικρινεῖς καὶ ὡραῖες. Συνδέεται μὲ παιδιά, ποὺ δὲν τὰ εἶδε ποτὲ στὴ ζωή της, μὰ ποὺ ξέρει τὸ καλάτερο: τὴν φυχή τους. Σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἔχει φίλους καὶ φίλες, ἔτσι ἀγνώστους μὰ κι' ἔτσι γνωστοὺς Βρίσκεται μαζί τους σὲ μιὰ ἐπικοινωνία πνευματική· σὲ μιὰ ἀνάγκη θὰ τὴν βοηθοῦσαν ὅπως θὰ τοὺς βοηθοῦσε κι' αὐτή. Καὶ τὸ θεωρεῖ μιὰ μεγάλη εὐτυχία, ποὺ τὴ χρεωσταῖ ὅλη σὲ μένα. Γιατὶ ἀπὸ Μικρὰ Μυστικά, ἀπὸ Μικρὲς Ἀγγελίες, προκοτογνωρίστηκε μ' αὐτὰ τὰ καλὰ παιδιά καὶ μ' αὐτὰ τὰ καλὰ κορίτσια, τὰ Διαπλασόπουλα, κι' ἔπασε ἀλληλογραφία ποὺ ἐξακολουθεῖ χρόνια. Τί ὡραῖα!

Πόνου Δάκρυ, εὐχομαι στὸ Μπρφωτικὸ Σύλλογό σας κάθε προκοπή κι' ἐλπίζω ὅτι μὲ καλὰ ἀποτελέσματα θὰ ἀργαστῆ στὴν Πόλη γιὰ τὴ διάδοσή μου. Ἀφοῦ μάλιστα τὸ πρωτ.εῖο ἀποτελεῖται ἀπὸ Διαπλασόπουλα,—πρόεδρος ἐσύ, γραμματεὺς ὁ Χαβαρόπουλος, ταμίας ὁ Παπαδόπουλος,— μπορῶ νὰ θεωρῶ τὸ Σύλλογό σας Διαπλασιακό.

Ὡραῖας Ἐπιστολὰς μοῦ ἐστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Μάγισσα, Λέλια, Δέα, Δημοσθ. Ἰ. Νάκος, Ἔνδοξος Ἕλλην, Δώρα Ν. Ζαφειρίου, Παρασπινεμένο, Μαγεμένη, Ρεμματιά, Γλυκειὰ Πατρίδα, Μαρίκα Δημητριάδου, Ἀραπάκι, Μικρὰ Ἰνδοπούλα, Πηλεύς, Μηλολόνθη* καὶ *Γιοῦ - Γιοῦ*. — Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλὰ των λόγια. Σὲ μερικὰ μερικῶν θἀκαντήσω στὸ ἐρχόμενο, ἂν θἄχω τόπο.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Ἀχαριστίες» τοῦ *Λαγωνικοῦ*. Πολὺ δμορφη ἡ ἰδέα' ἀλλὰ ἀδύνατη ἡ ἐκφραση κι' ἄτεχνοι, ἄρρυθμοι οἱ στίχοι. — «Νάμαστα τ'ἄχα τονερό!» τῆς *Ἐλπίδος τῆς Ἀνατολῆς*. Τὰ ἴδια μὲ τὰ προηγούμενο. — «Στὴ νανρὴ μάνα» τοῦ *Υἱοῦ τῆς Φύσεως* Τὰ ἴδια. Τίποτε θέμα! βεβηλώνεται ὅταν οἱ στίχοι δὲν εἶναι τέλειοι. — «Στὴ Νειότη» τῆς *Αἱματοβαμμένης Δόξας*. Τὰ ἴδια. — «Ὁ Τζοστζὲς» τοῦ *Δεκέφαλου Χρυσαετοῦ*. Πολὺ νόστιμο. Ἀλλὰ ὄχι τόσο καλὰ γραμμένο καὶ, τὸ κυριότερο, ἀκατάλληλο γιὰ τὸ περιοδικό μας. Ἄς συσταίνω τὸ «Καζάντζι» ποὺ δημοσιεύσα στὸ προηγούμενο φύλλο. Ἐκεῖ γορνὰ καὶ ἁπλά, χωρὶς τίποτα τὸ περιττό, πρέπει νὰ γράφωνται αὐτὰ τἀνέκδοτα. — «Ἄλκη Μότσα» τοῦ *Ρωβύρου*. Τὸ θέμα φρικτό! Γιὰ νὰ ἐξιστορήσῃ κανεὶς ἕνα τέτοιο φοβερὸ δυστύχημα καὶ νὰ δώσῃ στὸν ἀναγνώστη ἕνα τέτοιο σπαραγμό, πρέπει νὰ συντρέχῃ κάποιος λόγος, εἴ

Αὐτὸν τὸν καιρό, κι' ὅς νὰ κάμω νεώτερη δήλωση, δίχομαι κομμάτια ἀπ' ὅλους. Ἕνα δηλαδὴ τοῦ καθενός.

ΓΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

44ον Δελτίον Κλεφερῶν

Ἀπὸ τὸ 43ον Δελτίον (ἴδε φύλ. 1ον)	Δρ.	13 654 50
Εὐθύμιος Ι. Λάζος	»	2 50
Ἰρένα Δ. Ἀλεξοπούλου	»	50.—
«Εὔα»	»	2.50
Μὲ χρι τῆς 16 10) ὁμίλου	δρ.	13 709 50

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀνανεοῦται, ἐὰν δὲν συναδεύεται ὑπὸ τοῦ δικαιούχου δρ. 1 Ο.—Τὰ ἐγκριθέντα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1926. Ὅσα συναδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν εἰς ἄνδρα καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, εἰς κυρίας.

Νέα Ψευδώνυμα: *Χιὼν τοῦ Ἀραρὰτ, κ. (ΣΠ). Ὀδυσσεύς, ἀ. [ΣΚ]. Στέφανος Νίκης, ἀ. [ΘΜ]. Γίνο Βούγας, ἀ. [Χ²-Ψ²]. Ἑλληνικὸ Φιλότιμο, ἀ. [8+5]. Ζιζάνιον τοῦ Ἀρσακείου, κ. [ΙΜ]. Μελαχρινὴ Ἀρσακειάς, κ. [ΕΓ]. Σταυραετός, ἀ. [ΣΠ]. Ἄγγελος, ἀ. [Τρρρ]. Ἀεράκι τοῦ Βουνοῦ, ἀ. [==].*

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: *Ἠλιογέννητη, κ. Ἀγνὴ Ψυνούλα, κ. Κατεργάρης, ἀ. Εὔα, κ. Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ, κ. Σαπφώ, κ. Κρυάκι, κ. Δούης Ἠλιοπερίχυτος, ἀ. Διαβολεμένο Ροδετάκι, ἀ. Φάρος τῶν Πατρῶν, ἀ. Ζακυνθινὸ Γιοῦλι κ. Τρελλὴ Πεταλουδίτσα, κ. Κυκλαμιά, κ. Ἀήτητος Ἑλλὴν, ἀ.*

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Μύρτω*** καὶ ***Χωλὸν Διάβολον*** (ἔλαβε, ἐξετάζεται, εὐχαριστῶ· φωτογραφίαι θὰ δημοσιευθοῦν μὲ τὴ σειρά των.) ***Δαφνοστεφῆ Ὀλυμπιανίκην*** (χαίρω ποὺ ἔγινες καλὰ· εὐχαριστῶ γιὰ ἄλλα·) ***Σταράτην*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα·) ***Ἀεράκι τῆς Γκιάνας*** (ὡραῖο τὸ γραμματάκι σου· χαίρω ποὺ πέρασε ἡ «ἀκατάληπτη» αὐτὴ τσιμπελιὰ καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ ἄλλα·) ***Δύραν τοῦ Εὐξείνου*** (καὶ τὸ δικό σου γράμμα μ' εὐχαρίστησε πολὺ ἔστερ' ἀπὸ τόσον καιρὸ ποὺ εἶχα νὰ λάβω· τώρα θὰ μοῦ γράψεις;) ***Στρίγγλαν*** (ναί, ἠδύνασο·) ***Νανόσαν*** (καὶ σὲ πρῶτο πρόσωπο θἀρχόταν καλὰ καὶ σὲ τρίτο ἔτσι. λέγεται αὐτὸ χωρὶς περίφραση· τὸ καλύτερο βιβλίο τοῦ κ. Νιρβάνα εἶναι τὸ «Ἀγριολούλουδο»·) ***Χρυσῆν Καρδιὰν*** (βραβεῖο ἔστειλα· φωτογραφία περιμένω·) ***Βρυκόλακαν*** (ἔστειλα 10 τετράδια· ρωτήστε ἐκεῖ, ἐγὼ δὲν ἔχω τυπογραφεῖο·) ***Μικρὰν Πρόεδρον*** (ἔστειλα λυσόχ. καὶ 4 τετράδια· διὰ τὰ ψευδώνυμα, ὡς τὴν 15 Ἰανουαρίου·) ***Χίμαιραν*** (ἔστειλα 14 κατρ. καὶ συμμορφώθηκα·) ***Φλῆν Λεντάκη*** (ἔλαβε, εὐχαριστῶ· ναί, νὰ μοῦ τὸ στείλῃς ἄμα πάρῃς ψευδώνυμο·) ***Ἠλεκτρικὸ*** (εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα γράφεις κι' ἐλπίζω νὰ γίνουμε φίλοι στενοί·) ***Ἀγαμέμνονα Πέντζον*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· γιὰ τὶς Ἀσκήσεις διδάσκει τὸν Ὁδηγό·) ***Γεώργ. Ν. Οἰκονομόπουλον, Τζέννυ, Δημ. Δρακόπουλον, Βόρωνα Πετρόπουλον. Εἰρήνην Δάμπασση, Κυρ. Κυριακόπουλον, Δημοσθ. Ἐμμανουήλ, Ε. Ν. Ρουσσάκην, Προσφυγάκι, Εὐγενίαν καὶ Κλεάνθην Κουμαριανόν. Κοκὸν Γκούμαν κτλ. κτλ.***

Κόρην τῆς Λίμνης, Ὀνειροπόλον, Ἀθιγγανίδα, Ἀλγόκλημα, Καίτην Ἀθανασιάδου, Χιόνα, Δουλούδι τῆς Ἄνδρου, Ροδαυγὴν (ἔλαβα, εὐχαριστῶ.)

Γελαστίναν, Γλυκὺ Χαμόγελο, Ξακουστὸν Βιολίσταν, Μῆτσον Κοτῆν (ἔστειλα).

Εἰς ὅσας ἐκατοτελάς ἔλαβα μετὰ τὴν ***15 Δεκεμβρίου***, θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Συνέχεια 224ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 19 Φεβρουαρίου]

27. Λεξίγριφος

Πῶς μπῆκε αὐτὸ τὸ γράμμα
Στὴ μηχανὴ ποὺ ἀλέθει,
Καὶ βασιλιὰς ἀρχαῖος
Γνωστὸς μας πῶς εὑρέθη;

Φαέθων

28. Στοιχειοτονόγριφος

Τοῦ Αἰγαίου τὸ νησὶ
Ἂν ἀπὸ κεφαλίσῃς
Κι' ἀλλιώτικα τονίσῃς
Σ' αὐτὸ ποὺ θὰ γενῇ,
Μπορεῖς νὰ περπατήσῃς.

Μπρὸς Πυγμάχος

29. Μεταγραμματισμὸς

Μὲ τὸ νὶ, πλατὺ σανίδι
Ποὺ τὸ βλέπεις στὰ σχολεῖα
Καὶ μεγάλο καὶ μικρό.
Μὲ τὸ Δέλτα, τί στολίδι
Γιὰ τὸ πάρκο ἢ τὴν πλατεῖα,
Ποὺ ὅλο λάμπει... ἀπὸ νερό!

Τρελλὸς Ἄδρας

30. Δημῶδες Αἴνιγμα

Ἀνεβαίνει, κατεβαίνει
Καὶ χωρὶς νὰ τρώῃ παχαίνει·
Μόνο ποὺ στριφογυρίζει
Τὴν κοιλιά του σὰ γεμίζει.

Καμάρι τῶν Γονέων

31. Πυραμὶς

\+ Οἱ σταυροὶ μέγας ποταμός.
* + * — Μονὰς χρόνου.
** + ** — Μεθυστικόν.
*** + *** — Ἀρχαῖος ἱστορικός.
**** + **** — Κράτος τ. Ἀφρικῆς

Παντελῆς Γ. Κύπζης

32. Ἐπιγραφὴ

ΡΑΚΑΜ
ΙΝΥΟΤ
ΟΤΕΣΑ
ΙΟΙΚΡ

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις

Αἱματοβαμμένη Δόξα

33—37. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀντιαλλαγῇ ἑνὸς γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἀνά, ἄβρός, ἠρίον, πῖλος, κενός.

Ἄσπρος Ἀράπης

38. Διπλὸ Κεφάλι

Εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων νὰ προστεθῇ ὡς κεφαλὴ ἀπὸ ἓν γράμμα ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τῶν ὁποίων ἀρχίζουν ἀπὸ τὸ ἴδιο γράμμα:

Ἤρα, ἰδικός, ὕγια, οὖς, δίκη, δσος.

Ἄβρα

39. Φωνηεντόλιπον

σφς-μλλ-φθνσ-πλτ-κλν

Ξανθὴ Νεράϊδα

40. Γρίφος

	το		το		το		ι		ι
		χρ		σ		χρ		ν		ούμ
	το		τα		τὸ		το		ι		ι
					το					

Ἠλεύθερος Θρᾷξ

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

41. Métagramme

Je suis une fleur odorante
D' une blancheur éblouissante;
Je deviens un meuble commun
Si tu changes un peu la fin.

Κρυάκι

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 40

598. Ροδάκινα (ρόδα, Κίνο.)—599. Πάρις (πα, ρίς.) Παρισιοι (Πάρις, ὗει.) — 600. Μέδων Νέδων-Σιδὼν Κώδων Λάδων. 601. Ὑλικὴ-ὑλ κή. — 602.

Β Π Α	603. ΔΑΙΔΑΛΟΣ
Ρ Ρ Υ	(ἄλσος. Ἴδας, λαλιά, οἶος, σάλος.)
ΕΩΟ	
ΒΑΛΤΙΚΗ	—604—606. 1, Ὁ
ΝΕΑ	Φοῖνιξ 2, Ὁ Ἄ-
Α Υ Ν	γιος Ἰωάννης ὁ
Μ Σ Η	Χρυσόστομος. 3,

Οἱ Ἀργοναῦται. — 607. ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (Θεοδόσιος, ΤΗλέμαχος, ΑκΡίτος, ΑντΑῖος, ΕὑρυΜέδων, ΑνακρΕων, ΕπαμειΝώνδας, ἸσοκράτΗς, ΓανιμήδηΣ.) — 608. Οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ ἀλλ' ἐν τῷ εὖ τὸ πολύ. — 609. *Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ* (μὲ γα λι, τέσσαρα Κωστή.) — 610 — 612. 1, Petit à petit l'oiseau fait son nid. 2, Pas à pas on va loin, 3, Une hirondelle ne fait pas le printemps — 613 JUPITER (Jasmin, JUifs, EmPéreur, BavIère, PeinTure, AlsacE, ReaumuR.)

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀκριβὰ στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τίμημα.) Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ πλάγια δὲ στοιχεῖα λεπ. 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δραχ. 1. Ὁ χωριστὸς στίχος δραχμὴ 3. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

(ΚΣΤ'—42)

Ἡ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΝΙΑ θεριὰ ὅσ συναιτεῖ τὶς ἀδελφοῦλες της ΑΓΝΗ ΨΥΧΟΥΛΑ καὶ ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ στὸ Δημοψήφισμα.

(ΚΣΤ — 43)

Π ρωτομπαίνοντας στὸν ἐκλεκτὸ κύκλο τῆς Διαπλάσεως, στέλνουμε ἕνα χαιρετισμὸ σ' ὅλους καὶ σ' ὅλες.

ΝΥΦΟΥΛΑ ΓΟΥΡΑΝΟΥ, ΙΜΟΓΕΝΗ

(ΚΣΤ'—44)

Φ ρόν-Φρόν, *Ἀριστοκράτισσα*, ἀλληλογραφοῦμε!

ΝΥΦΟΥΛΑ Γ' ΟΥΡΑΝΟΥ, ΙΜΟΓΕΝΗ

(ΚΣΤ'—45)

Μ ερέλλα, ὁλόθερμα συγχαρητήρια γιὰ τοὺς εὐτυχισμένους ἀρραβῶνες τῆς ἀδελφῆς σου. ΜΑΡΙΣΣΑ, ΔΕΛΙΑ

(ΚΣΤ'—46)

Δ ΕΛΙΑ μου... σὲ βρῆκα. Ἔγραψα περιμένῳ ἀνυπόμονα. ΔΕΛΙΑ

(ΚΣΤ'—47)

Ο Διαγωνισμὸς μας (ΚΒ'—674) ἔλῃξε. Βραβεύονται: Διαγήματος: Γιοῦλης Ἄνθης (Vacances des Jeunes Boers), Ζιοψντεξ (Στέλλα Βιολάντη). Καρτῶν: Νεκρολούλουδο (Papeterie), Κρυάκι (Παραμύθι χωρὶς ὄνομα). Στείλατε 4 δρ. ταχυδρομικά. Δοιπούς ὑπερευχαριστοῦμεν. *Ἀραπάκι, Σαπφώ*

(ΚΣΤ'—48)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ Η «ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ» Σᾶς ὑπενθυμίζομεν τὸν (ΚΕ'—1275) διαγωνισμόν μας, λήγοντα τέλη Ἰανουαρίου. Ἔμπρός, στείλατε ὅλοι.

ΟΝΕΙΡΟΠΟΛΟΣ ΨΥΧΗ

(ΚΣΤ'—49)

ΑΓΑΠΗΝΑ μου ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ Θέλετε νὰ χαρίσετε καὶ στὴ ΦΙΛΟΣΟΦΗ μιὰ ψῆφο σας; Θὰ τὴν εὐτυχισμένη.

(ΚΣΤ'—50)

ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΩ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ ἀγράφων κωπῶν διανύμων ἀνδρῶν. Βραβεύεται ὁποῖος στείλῃ ἐκεῖνον ποὺ προτιμῶ, μὲ βιβλίον Διαπλάσεως. Γράψατε: Μαρίαν Μουσά, Ἀντίτης 10, Παγκράτι, Ἀθήνας. ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ

(ΚΣΤ'—51)

Τὸ ἀριστοκρατικότερο ψευδώνυμο ποὺ θὰ ψηφίσῃ ὅλη ἡ Ἀριστοκρατία εἶναι:

ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΣΣΑ

(ΚΣΤ'—52)

Μ ἄβρελ, γιὰ τὴ γιορτή σου χρόνια πολλά.

Τζούλια Παπαναστασοπούλου

(ΚΣΤ'—53)

Τὸ ΝΑΥΤΟΠΟΥΛΟ μπαίνει στὸ Δημοψήφισμα ζητώντας ψῆφο ἀπ' ὅλους τοὺς νησιώτες.

ΤΟ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΩΤΕΡΟΝ ΔΩΡΟΝ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Εἶναι ὁ τελευταῖος λαμπρός, πλούσιος, θαυμάσιος

ΤΟΜΟΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,, ΤΟΥ 1925

Μὲ τὶς 416 σελίδες του. — Μὲ τὶς 220 εἰκόνες του. — Μὲ τὸ ἡρωικὸ «Δελφινάκι». — Μὲ τὴν τρυφερὴ «Κόρη τοῦ Γεροθωμᾶ». — Μὲ τὸ ἔξοχο παιδικὸ ἀνάγνωσμα «Στὴν Ἐξοχή». — Μὲ 50 «Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές». — Καὶ μὲ ἀμέτρητα ἄλλα διηγήματα, παραμύθια, ποιήματα κτλ. κτλ.

ΤΙΜΑΤΑΙ *Ἄρραφος δρ. 80.* — (καὶ ταχυδρ. 82 διὰ τὸ Ἐσωτ. καὶ 93,50 διὰ τὸ Ἐξωτ.)
Ραμμένος δρ. 85. — (καὶ ταχυδρ. 91,50 διὰ τὸ Ἐσωτ. καὶ 98,50 διὰ τὸ Ἐξωτ.)

Τύποις Π. Γ. ΜΑΚΡΗ καὶ Σία — Σοφοκλέους 3